

**Prezident İlham
Əliyevdən
müxalifətə
xəbərdarlıq
mesajı**

Bax 7

**Prezident
Administrasiyasının
məsul işçiləri
bölgələrdə
vətəndaşların
müraciətlərini
dinləyiblər**

Bax 6

**Vaterlo şəhərinin
meri Azərbaycan
diasporunun
məktubuna
cavab verib**

Bax 9

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

Nº 048 (6013) 12 mart 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Azərbaycan regionda Türkmənistan üçün strateji tərəfdasıdır

Bax 2

**İlham Əliyev: "Xalqlarımız arasında qardaşlıq
münasibətlərinin çoxəsrlilik tarixi var"**

**Van Qoqun tablosu
15 milyon avroya
satıldı!**

Van Qoqun "Kəndli evi
ile peyzaj" tablosu 15 milyon
avroya satılıb. "RiA" Novos-
tinin verdiyi xəbərə görə,
sövdələşmə Niderlandın
Maastricht şəhərində keçirilən
TEFAF incəsənət...

**Bu gün dolların
məzənnəsi necə
olacaq?**

Azərbaycan
Mərkəzi Bankı (AMB)
martın 12-nə olan
USD/AZN resmi məzənnəsini açıqlayıb. AMB-
dən AZERTAC-a bildirilil ki, bankın martın
12-dən etibarən...

Bax 16

**Azərbaycan
dövləti global
iqtisadi
böhranlardan qalib
çıxmak əzmində və
gücündədir**

Bax 9

**Hökumət negativ
iqtisadi təsirlərin
neytralləşdirilməsi
üçün qabaqlayıcı
tədbirlər planlarına
malikdir**

Bax 9

**Əli Kərimlinin
"qeyrəti" və
biqeyrətləri**

Bax 12

**"Azərbaycan həmişə təhlükəsizlik
anlayışının bölünməzliyi
mövqeyindən çıxış edib"**

Ermənistən tərəfi-
nin diqqətinə bir
daha çatdırırıq ki,
güc tətbiqi və etnik təmizlə-
me nəticəsində yaranmış
hazırkı status-kvo vəziyyəti
təhlükəsizlik anlayışı ilə heç
cür uyğun gəlmir. Azərbay-
canın ərazilərinin işgali və
bu ərazilərdə...

Bax 6

**"Hazırda bütün banklarda əhalinin
ala biləcəyi qədər
xarici valyuta var"**

Hazırda bütün bank-
larda əhalinin ala
biləcəyi qədər xari-
ci valyuta var. AZERTAC xə-
ber verir ki, bu sözləri...

Bax 6

**İtaliya A seriyası
rəsmən dayandı!**

Italiya A seriyası oyunlarının rəsmən dayandırıldı-
ğını elan edib. Bu barədə yarışın rəsmi Twitter
səhifəsi məlumat yayıb. "A seriyası rəsmən da-
yandırılır. Biz pauza götürürük. Amma qayiadaca-
ğıq. Hər şey yaxşı..."

Bax 16

SERIE A

Azərbaycan regionda Türkmənistan üçün strateji tərəfdasıdır

İlham Əliyev: "Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi var"

Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfərə gələn Türkmənistən Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun martın 11-də rəsmi qarşılanma mərasimi olub. Rəsmi qarşılanma mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Türkmənistən Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov ilə təkbətək görüşü olub. AZERTAC xəbər verir ki, Türkmənistən Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovu salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev bildirib ki, xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi var. Bu, dostluğun, qardaşlığın, qarşılıqlı dəstəyin tarixidir:

-Hörmətli canab Prezident, ezziz Qurbanqulu Məlikquliyeviç.

Sizi yenidən Azərbaycan torpağında görməye çox şadam. Bizim görüşlərimiz mütəmadi xarakter daşıyır. Biz bu görüşlərdə çox mühüm məsələlərə dair qərarlar qəbul edirik. Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi var. Bu, dostluğun, qardaşlığın, qarşılıqlı dəstəyin tarixidir. Biz həmişə bir-birimizi dəstəkləmişik, bir-birimizin uğurlarına həmişə sevinmişik. Bu gün biz iki müstəqil dövlət olaraq fəal surətdə öz gələcəyimizi qururuz.

Sizi və qardaş türkmen xalqını müstəqillik dövründə qazandığınız böyük nailiyyətlər, Türkmənistanın hərtərəfli inkişafı, beynəlxalq arenada feal mövqeyi, coxsayılı mühüm sosial-iqtisadi məsələlərin həlli münasibətile təbrük etmək istərdim. Biz də, dostlarınız, qardaşlarınız kimi sizin uğurlarınıza sevinirik. Sizin bugünkü səfəriniz bizim siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, humanitar əməkdaşlıq sahələrini əhatə edən çox geniş gündəliyə dair feal dialoqumuzun davamıdır. Sizin görüşünüzə hazırlaşarkən mən bizim əməkdaşlığımıza dair informasiya ilə bir da-

"Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlik tarixi var. Bu, dostluğun, qardaşlığın, qarşılıqlı dəstəyin tarixidir"

ha tanış ol-

dum. Biz çox müsbət dinamika müşahidə edirik. Bu, bizi sevindirir. Çünkü bu gün, dünyada iqtisadi-maliyyə sahəsində hələ boşluqların olduğu bir dövrdə bizim aramızda iqtisadi-ticari münasibətlər inkişaf edir, əmək dövriyyəsi artır. Biz öz regionumuzda - Xəzər, Mərkəzi Asiya və Qafqaz regionunda çox mühüm məsələləri həll edirik. Buna görə əminəm ki, ölkəmizə budefəki rəsmi səfəriniz səmərəli, məhsuldalar olacaq və yaxşı nəticələr verəcək. Bir daha xoş gəlmisiniz. Azərbaycanda vaxtinizin xoş keçməsini arzu edirəm.

Türkmenistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov:

-Təşəkkür edirəm, İlham Heydər oğlu. İcazə verin, dəvət və nümayəndə heyətimizi qəbul etdiyinizə görə Sizə minnətdarlığımlı bildirim.

Biz həmişə olduğu kimi, Sizin qonaqpərvərliyinizi, səmimiyyətinizi hiss edirik. Biz Sizə minnətdarıq. Əlbəttə, biz bu rəsmi səfərə çox böyük əhəmiyyət veririk. Bu səfər bizim dövlətlərə rəsədli kontraktində keçir və beynəlxalq, siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrə aid məsələlərin birgə müzakirələrinin davamıdır. Düşünürəm ki, bugünkü görüşümüz, danışqlarımız da dostluq münasibətlərimizin möhkəmlənməsinə yaxşı təkan verəcək. Türkmenistan-Azərbaycan dostluq münasibətlərinə verdiniz şəxsi töhfəyə görə də Sizə təşəkkür etmək istərdim.

Ardı Səh. 3

Azərbaycan regionda Türkmənistan üçün strateji tərəfdasıdır

İlham Əliyev: "Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlilik tarixi var"

"Azərbaycan regionda Türkmənistan üçün strateji tərəfdasıdır. Bunu bir daha vurğulayıram. Yəni, bizim mövqelərimiz çox cəhətdən oxşardır"

Əvvəli Səh. 2

Sizə ali dövləti fəaliyyətinizdə böyük uğurlar və ən başlıcası, Sizin şəxsinizdə bizim qardaşlarımıza, Azərbaycan xalqına rıfah, firavanlıq arzu etmək istəyirəm. Bir dəhə dəvətə görə sağ olun.

Martın 11-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkmənistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan ile Türkmenistan arasında əlaqələrin strateji tərəfdası xarakteri daşıdığı vurğulandı, Azərbaycan və Türkmenistan prezidentlərinin qarşılıqlı səfərlərinin mütəmadi həyata keçirildiyi qeyd olundu. Türkmenistan Prezidentinin səfəri çərçivəsində 20-ye yaxın sənədin imzalanacağı, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci ilde Türkmenistana səfəri zamanı 20-dən artıq ikitərəfli sənədin imzalandığı vurğulandı və bununla da ikitərəfli müqavilə-hüquq bazasının genişləndiyi bildirildi. Azərbaycan və Türkmenistan xalqlarının ortaq etnik kökə, mədəniyyətə və ənənələrə malik olduqları vurğulandı.

Azərbaycanın və Türkmenistanın beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində, xüsusilə BMT, Qoşulmama Hərəkatı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı kimi təsisatlarda six əməkdaşlıq etdiyinin vurğulandığı görüşdə diqqətə çatdırıldı ki, ölkələrimiz daim bir-birlerinin təşəbbüslerinə dəstək göstərirələr.

Görüşdə iki ölkə arasında ticarət dövriyəsinin və neqliyyat daşımalarının artması

məmənnuniyyətlə qeyd olundu.

Söhbət zamanı Xəzər dənizinin Azərbaycan və Türkmenistani birləşdirən mekan olduğu bildirildi, Xəzər dənizinin hüquqi statusu haqqında Konvensiyonun tarixi əhəmiyyəti vurğulandı. Görüş çərçivəsində enerji,

kənd təsərrüfatı, elm-təhsil, turizm, mədəniyyət, idman və digər sahələrdə əməkdaşlığı dair ətraflı fikir mübadiləsi aparıldı.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkmenistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun iştirakı

ile Azərbaycan-Türkmenistan sənədlərinin imzalanması mərasimi olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Türkmenistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun Birgə Bəyanatını dövlət başçıları İlham Əliyev və Qurbanqulu Berdiməhəmmədov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi yanında Dövlət Mülki Aviasiya Agentliyi ilə Türkmenistanın "Türkmenhavayolları" Agentliyi arasında Protokol'u "Azərbaycan Hava Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Cahangir Əsgərov və Türkmenistanın "Türkmenhavayolları" Agentliyinin sədri Dovran Saburov imzaladılar.

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti ilə Türkmenistanın Dövlət Televiziya, Radio Verilişləri və Kinematoqrafiya Komitəsi arasında əməkdaşlıq haqqında Saziş"i "Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin sədri Rövşən Məmmədov və Türkmenistanın Mədəniyyət naziri Atageldi Şamirədov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmenistan Hökuməti arasında məqrasiya sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"i Azərbaycan Respublikası Dövlət Məqrasiya Xidmətinin reisi Vüsal Hüseynov və Türkmenistanın Dövlət Məqrasiya Xidmətinin sədri Mərgen Qurdov imzaladılar.

"Azərbaycan Milli Kitabxanası ilə Türkmenistan Mədəniyyət Nazirliyinin Dövlət Mədəniyyət Mərkəzinin Dövlət Kitabxanası arasında kitabxana işi sahəsində Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev və Türkmenistanın Mədəniyyət naziri Atageldi Şamirədov imzaladılar.

"Bakı Dövlət Universiteti ilə Məhtimqulu adına Türkmen Dövlət Universiteti arasında

Azərbaycan regionda Türkmənistan üçün strateji tərəfdasıdır

İlham Əliyev: "Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibətlərinin çoxəsrlilik tarixi var"

Əvvəli Səh. 3

"Rabitə operatorları "AzərTelekom" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti və "Türkmənlekom" Elektrorabitə Şirkəti tərəfindən Azərbaycan-Türkmenistan marşrutu üzrə Xəzər dənizinin dibi ilə fiber-optik rabitə xətlərinin birgə tikintisi, sahibliyi və istifadəsi haqqında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə və Türkmenistanın "Türkmen Aragatnaşyk" Agentliyinin sədri Xadjimirat Xudayquliyev imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar Nazirliyi ilə Türkmenistanın "Türkmen Aragatnaşyk" Agentliyi arasında informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının Nəqliyyat, Rabitə və Yüksek Texnologiyalar naziri Ramin Quluzadə və Türkmenistanın "Türkmen Aragatnaşyk" Agentliyinin sədri Xadjimirat Xudayquliyev imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının Ekolojiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Türkmenistanın Kənd Təsərrüfatı və Ətraf Mühitin Mühafizəsi Nazirliyi arasında Xəzər dənizinin bioloji müxtəlifliyinin öyrənilməsi və mühafizəsi sahəsində əməkdaşlıq haqqında Protokol"u Azərbaycan Respublikasının Ekolojiya və Təbii Sərvətlər naziri Muxtar Babayev və Türkmenistanın Kənd Təsərrüfatı və Ət-

naziri Mammetmirat Geldiniyazov imzaladılar.

"Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nizami Gəncəvi adına Ədebiyyat İnsti-tutu ilə Türkmenistan Elmlər Akademiyasının Məhtimqulu adına Dillər, Ədəbiyyat və Milli Əlyazmalar İstitutu arasında əməkdaşlıq haqqında Saziş"i Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov və Türkmenistanın Mədəniyyət naziri Atageldi Şamiradov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasında İxracın və İnvestisiyaların Təşviqi Fondu və Türkmenistanın Ticaret-Sənaye Palatası arasında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini Çarı Qılıcov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının Kiçik və Orta Biznesin İnkışafi Agentliyi ile Türkmenistanın Sənayecilər və Sahibkarlar Birliyi arasında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini Çarı Qılıcov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Türkmenistanın Maliyyə və İqtisadiyyat Nazirliyi arasında dövlət əmlakının idare edilmesi və özəlləşdirilməsi sahəsində əməkdaşlığı dair Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini Çarı Qılıcov imzaladılar.

"2008-ci il 19 may tarixli Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmenistan Hökuməti arasında beynəlxalq avtomobil əlaqələri haqqında Sazişə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi haqqında Protokol"u Azərbaycan Respublikası Baş Nazirinin müavini Şahin Mustafayev və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini Bayramgeldi Ovezov imzaladılar.

Ardı Səh. 5

raf Mühitin Qorunması naziri Maqtımqulı Bayramdurdıyev imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat Nazirliyi ilə Türkmenistanın Kənd Təsərrüfatı və Ətraf Mühitin Mühafizəsi Nazirliyi arasında torpaq kadastrı sahəsində əməkdaşlığı dair Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının İqtisadiyyat naziri Mikayıll Cabbarov və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini, Xarici İşlər naziri Raşid Məredov imzaladılar.

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Türkmenistan Hökuməti arasında Azərbaycan Respublikasının Türkmenistandakı səfirliyinin və Türkmenistanın Azərbaycan Respublikasındaki səfirliyinin yerleşməsi

üçün qarşılıqlı olaraq torpaq sahəsinin ayrılmazı haqqında Saziş"i Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov və Türkmenistan Nazirlər Kabinetinin sədr müavini, Xarici İşlər naziri Raşid Məredov imzaladılar.

"Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının idarəetmə Sistemleri İnsti-tutu ilə Türkmenistan Elmlər Akademiyasının Seysmologiya və Atmosfer Fizikası İnsti-tutu arasında Anlaşma Memorandumu"nu Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov və Türkmenistanın Təhsil

Azərbaycan regionda Türkmenistan üçün strateji tərəfdasıdır

İlham Əliyev: "Xalqlarımız arasında qardaşlıq münasibatlarının çoxəsrlik tarixi var"

Əvvəli Səh. 4

Sənədlərin imzalanması mərasimindən sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Türkmenistan Prezidenti Qurbanqulu Berdiməhəmmədov metbuata bəyanatlarla çıxış ediblər. Əvvəlcə Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı
-Hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyeviç.

Hörmətli qonaqlar, xanımlar və cənablar.

Hörmətli Qurbanqulu Məlikquliyeviç, Sizi Azərbaycanda bir daha ürəkdən salamlayıram.

Sizin səfərinizə çox şadıq və əminik ki, bu səfər ölkələrimiz və xalqlarımız arasında dostluq, qardaşlıq əlaqəlerinin daha da möhkəmlənməsinə xidmət edəcək. Xalqlarımız əsrlər boyunca mərhəbən şəraitde yaşayır, işləyir, bir-birini dəstəkləyir, bir-birine kömək edirlər. Ölkələrimizin müstəqil dövlətlər kimi təşəkkülünün bütün mərhələlərində biz həmişə bir-birimizi dəstəkləmişik. Bu gün həmin dəstək hem ikitərəfli, hem de çoxtərəfli formatda, beynəlxalq qurumlar çərçivəsində əməkdaşlıqla hiss olunur. Fürsətdən istifadə edib Sizi və bütün qardaş türkmen xalqını Türkmenistanın bitərefliyinin beynəlxalq aləmdə tanınmasının 25 illiyi münasibətə təbrik etmek istərdim. Türkmenistan bu illər ərzində böyük və şərəflü inkişaf, quruculuq yolu keçib. Bu yol türkmen xalqı qarşısında böyük perspektivelər açıb və Türkmenistana dünyada böyük hörmət qazandırib. Türkmenistanın bitəref ölkə kimi bütün dünya birliliyi tərəfindən tanınması və Sizin yürütdüyü fəaliyyət xətti türkmen xalqının, habelə Sizin dostlarınızın və tərəfdalarınızın ümidiyənə və mənafelərinə tamamilə uyğundur. Biz qonşularınız və mərhəban dostlarınız kimi Sizin uğurlarınıza həmişə sevinirik. Dəfələrlə Türkmenistanda olarkən həmişə ölkənizin çox sürəti, dinamik inkişafını görürem. Bilməm ki, dövlətinizin inkişafının bütün mərhələlərinə, o cümlədən şəhərsalma ilə bağlı məsələlərə Siz özünüz ciddi nəzarət edirsiniz. Keçən dəfə mən çox müasir idman qurğuları ilə də tanış olmaq imkanı əldə etdim. "Asiada"nın uğurla keçirilməsi münasibətə Sizi təbrik etmek istərdim. Bele gənişməyişli idman yarışlarının keçirilməsi həm müasir infrastruktur, həm də təşkilatçıların peşəkarlığını, ustalığını tələb edir. Buna görə Sizi bu böyük beynəlxalq uğur münasibətə bir daha səmimi-qəlbən təbrik etmək istərdim.

Aşqabadın müasirləşməsini və inkişafını Sizin gözel ölkəyə səfər edən hər kəs görür. Bu gün qardaş Türkmenistanın gücü və müasirliyi bunda da əks olunur.

Bizim ikitərəfli münasibətlərə gəldikdə, bu gün biz qarşılıqlı fəaliyyətimizin geniş gündəliyini bir daha nəzərdən keçirdik. Əməkdaşlığımızın strateji inkişafına sadıq qaldığımızı təsdiq etdik və bu gün imzalanmış sənədlər onşuz da çox geniş olan müqavilə-hüquq bazasını tamamlayıb. Mənim Türkmenistana rəsmi səfərim zamanı 20-dən çox, bu gün isə 20-yə yaxın sənəd imzalanıb. Bu, ölkələrimiz arasında imzalanmış bütün sənədlərin təxminen yarısı deməkdir. Bu, onu göstərir ki, son ilyarım ərzində biz müqavilə-hüquq bazasının möhkəmlənməsi baxımdan çox böyük yol keçmişik.

İmzalanmış sənədlər arasında dövlət başçılarının Birgə Bəyanatını xüsusi qeyd etmək istərdim. Bu sənəddə bizim niyyətlərimiz, dünyada, regionda vəziyyətə verdiyi-

miz qiymət və gələcəyə istiqamətlənməyimiz öz əksini tapıb. Mən, həmçinin hesab edirəm ki, Birgə Bəyanatın mühüm bəndlərindən biri ölkələrimizin ərazi bütövülüyünün, sərhədlərinin və suverenliyinin toxunulmazlığının bir daha dəstəklənməsi, eləcə də münaqişələrin beynəlxalq hüququn prinsipləri və ərazi bütövülüyü, sərhədlərin və suverenliyinin toxunulmazlığı prinsipləri əsasındaHELLİDİR.

Şadəm ki, iqtisadi-ticari sahədə işlər yaxşı gedir, əmtəə dövriyyəsinin artımında yaxşı dinamika müşahidə olunur. Bu gün biz nəqliyyat-logistika sahəsi haqqında ətraflı söhbət etdik, müvafiq dövlət strukturlarına bu istiqamətdə işin intensivləşdirilməsinə, ölkələrimizin tranzit-nəqliyyat potensialının möhkəmləndirilməsinə dair səylərin əlaqələndirilməsi barədə tapşırıqlar verdik. Həm Türkmenistanda, həm də Azərbaycanda nəqliyyat infrastrukturuna çox böyük diqqət yetirildiyini nəzəre alaraq, biz bu infrastrukturun modernləşdirilməsi yolunda praktiki olaraq paralel addimlaryıq. Bu gün bizim əsas limanlarımız əlaqələndirilmiş, uzalaşdırılmış şəkildə işləyir və ərazilərimizdən keçən yükləri artırmağa imkan verir. Biz digər ölkələrə də öz tranzit potensialımızı təqdim edirik. Hesab edirəm ki, bu gün biz həmin potensialın möhkəmləndirilməsi barədə mühüm qərar qəbul etmişik. Infrastruktur imkanlarının təmin edilməsi və yüksək axınının artırılmasına şərait yaradılması üçün əlavə tedbirler görüləcək. Təbii ki, qonşularımızla six qarsılıqlı əlaqədə və xoş münasibətlərdə olduğumuza görə həmin dövlətlərdən daha çox yüksəndənənləri cəlb edəcəyik və mahiyyət etibarile uzunluğu min kilometrlərlə ölçülən yeni nəqliyyat dəhlizi yaradacaq. Beləliklə, ölkələrimizin daha da inkişaf etməsi üçün əlverişli şərait yaradacaq, regional əməkdaşlığı möhkəmləndirəcəyik.

Əlbəttə, biz enerji sektorunu ilə bağlı məsələlər barədə də danışdıq. Burada da yaxşı nəticələr var, çoxdan əməkdaşlıq edirik. Biz bu istiqamətdə gələcək addimlər barədə də danışdıq. Xalqlarımızın etnik yaxınlığı, dillərimizin yaxınlığı, ortaq mədəniyyətimiz nəzərə alınmaqla, ölkələrimiz üçün humanitar əməkdaşlığı vacibliyini qeyd etdik.

Beləliklə, bugünkü görüşümüzün gündəliyi yetərincə məhsuldar olub. Ümumiyyət

yətələ, biz çox fəal dialoq aparıraq. Keçən il prezidentlər həm Bakıda, həm də Aşqabadda görüşüb. İnişil, qeyd etdiyim kimi, mənim rəsmi səfərim çox uğurlu olub. Mən qonaqpərvərliyə görə qardaş türkmen xalqına və Türkmenistan Prezidentine bir daha təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Əminəm ki, Türkmenistan Prezidentinin budəfəki rəsmi səfəri əlaqələrimizin möhkəmlənməsi işində daha bir mühüm addım olacaq.

Sonra Türkmenistan Prezidenti bəyanatla çıxış etdi.

Prezident Qurbanqulu Berdiməhəmmədovun bəyanatı

-Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Hörmətli media nümayəndələri, xanımlar və cənablar.

Mən, ilk növbədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidentine bizim mərhəban qonşumuz olan ölkəyə rəsmi səfərə dəvət etdim. Sizin qonaqpərvərliyinize və səmiyyətinizə görə nümayəndə heyətimiz adından dərin minnətdarlığımızı bildirmək istərdim. Həqiqətən görüşlər və danışqlar üçün çox rahat şərait yaradılıb. Adətimiz üzrə biz dövlətlərarası dialoqun davam etdirilməsi kontekstində çox məsələləri nəzərdən keçirdik, yəni, bizim inddi vəziyyətimizi və perspektivləri müəyyən etdik. Biz müasir mərhələdə siyasi, iqtisadi, mədəni-humanitar sahələrə aid məsələləri də nəzərdən keçirdik. Siyaset məsələlərinə gəldikdə, vurğulamaq istərdim ki, Azərbaycan regionda Türkmenistan üçün strateji tərəfdasıdır. Bunu bir daha vurğuluyarıram. Yəni, bizim mövqelərimiz çox cəhdən oxşardır. Bütün dünyada və regionda, - mən Mərkəzi Asiya, Cənubi Qafqaz və Xəzər regionunu nəzərdə tuturam, - sabitliyin və təhlükəsizliyin tərəfdarıyıq. Qeyd edildiyi kimi, biz bütün bu tədbirləri məhz beynəlxalq strukturların - Birləşmiş Millətlər Təşkilatının, Avropana Təhlükəsizlik və Əməkdaşlıq Təşkilatının, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının himayəsi altında, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin və digər beynəlxalq qurumların xətti ilə heyata keçiririk. Buna görə də Azərbaycana təşəkkür edirik ki, o, beynəlxalq arenada Türkmenistanın bütün mövqelerini dəstəkləyir.

Bu gün biz iqtisadiyyatımıza aid məsələləri də nəzərdən keçirdik. Energetika sahəsi üzərində prioritət məsələ kimi dayanıb. Həm Türkmenistan, həm də Azərbay-

can karbohidrogen ehtiyatları ilə zəngin, özünü təmin edən dövlətlərdir. Energetika məsələlərinə gəldikdə, biz bu ehtiyatların şaxələndirilməsinin tərəfdarıyıq. Biz belə bir ideya irəli sürüruk ki, bu şaxələndirmə istehsalçı, daşıyıcı və son istehlakçı arasında paritet əsasda qurulmalıdır. Buna görə də biz bu gün razılaşdırıq ki, bundan sonra da qaz, neft-kimya və başqa sahələr üzrə birgə işləyəcəyik. Həmçinin tekstil sənayesi, aqrosənaye kompleksi, habelə nəqliyyat-tranzit dəhlizinin inkişafı məsələlərinə diqqəti cəlb etdik. Bu mövzuya keçməzdən əvvəl xatırlatmaq istərdim ki, bizi həm də Xəzər dənizi birləşdirir. Xəzəryani ölkələrin hamisi bildirir ki, bu, sülh və məhrəban qonşuluq dənizidir. Buna görə də, bildiğiniz kimi, Xəzər dənizinin statusu barədə beynəlxalq Konvensiya qəbul edilib və orada müəyyən olunub ki, gələcəkdə bütün mexanizmlər bizim xarici siyaset idarələri tərefində işlənib hazırlanmalıdır. Bunu əsas götürürək biz bütün Xəzəryani ölkələrə təşəkkür edirik. Birinci Xəzər İqtisadi Forumun keçirilməsinin Türkmenistana etibar edilməsinə görə də təşəkkür edirik. Həmin forumda Azərbaycan çox fəal iştirak edib.

Tranzit-nəqliyyat dəhlizinin inkişafına gəldikdə, İlham Heydər oğlunun xatırlatdığı kimi, burada düzgün logistika mühüm rol oynayır. Biz "Lyapis Lazuli" adlanan layihə barədə saziş qəbul etdik. Bu dəhliz Əfqanistandan başlanır, Türkmenistan, Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye ərazisindən keçərək Avropaya çıxır. Yəni, burada biz Asiya ilə Avropanın birləşdirilməsində mühüm rol oynayırıq. Türkmenistan ilə Azərbaycan arasında əmtəə dövriyyəsi, princip etibarile yüksələn xətt üzrə artır. Bu göstərici 40 faizdən çox artıb və burada iqtisadi əməkdaşlıq üzrə bizim hökumətlərarası komissiya əlaqələndirici rol oynayır.

Bu gün biz özəl sektora aid məsələlərə də toxunduq. Yəni, kiçik və orta sahibkarlıqlardan başlayaraq biznes elitəsinə aid məsələlər müzakirə etdik və bu nəticəyə gəldik ki, biz həmin sahibkarlar arasında işgüzar şura yaradacaq. Bakıda Türkmenistan ticarət evinin V Aşqabadda Azərbaycan ticarət evinin təsis edilməsi barədə də razılaşdırıq. Bu, əlbəttə, əmtəə dövriyyəsinin artırılması üçün bize daha yaxşı imkanlar yaradacaq. Türkmenistanın və Azərbaycanın hələ istifadə edilməmiş potensialı var.

Əlbəttə, biz mədəni-humanitar sahəyə də toxunduq. Bu sahədə elm, təhsil, idman və turizm məsələləri prioritətdir. Lakin ən başlıcası, biz vurğuladıq ki, artıq qeyd edildiyi kimi, bizim köklərimiz orta, dilimiz birdir, bizim milli xüsusiyyətlərimiz var. Buna görə də biz milli sərvətimiz, yəni Türkmenistan və Azərbaycan xalçaları kimi incilərimizə böyük əhəmiyyət veririk. Buna görə biz Türkmenistan və Azərbaycan xalçalarına həsr edilmiş sərgilər, konfranslar keçirilməsi barədə razılığa gəldik. Gördüyünüz kimi, princip etibarile bu gün bizim görüşlərimiz və danışqlarımız həqiqətən çox yaxşı, yəni konstruktiv olub, qarşılıqlı hörmət və qarşılıqlı etimad fonunda keçib.

Men həm də fürsətdən istifadə edib, İlham Heydər oğlunu en demokratik şəkildə keçirilmiş parlament seçkiləri münasibətlə təbrik etdim. Burada əsası dünyamışlıq böyük siyasi xadim Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş təmel mühüm rol oynayır. Bu münasibətlə Sizi təbrik edirəm.

İlham Heydər oğlu, Sizə ali dövləti fəaliyyətinizdə böyük uğurlar arzulayır, qardaş Azərbaycan xalqına isə firavaniq və xoşbəxtlik dileyirəm.

Prezident Administrasiyasının məsul işçiləri bölgələrdə vətəndaşların müraciətlərini dinləyiblər

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının məsul işçiləri şəhər və rayonlarda vətəndaşların qəbulu cədvəlinə uyğun olaraq, martın 11-də Mingəçevir şəhəri, Kürdəmir və Füzuli rayonlarında sahinkərlərle görüşüblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən keçirilən görüşlərdə sahinkərlər qaldırıqları məsələlər diqqətlə dinlənilib, bütün məsələlərin qanunvericiliyə uyğun həlli istiqamətində tapşırıqlar verilib. Bəzi müraciətlər yerində həll edilib. Araşdırma tələb edən müraciətlər nəzarətə götürürlüb və onların həlli istiqamətində aidiyyəti üzrə göstərişlər verilib.

Görüşlərdə qeyd olunub ki, müxtəlif ölkələrdə gərginlik, qanlı toqquşmalar, müharibələr, küləvi etiraz aksiyaları, polis zoraklığı, insan haqlarının kobudcasına pozulması, demokratik dövrlərin tapdalanması müşahidə olunsa da, Azərbaycan sabitlik məkanı kimi inkişaf edir. Azərbaycanda sabitliyin təminatçı Azərbaycan xalqıdır. Xalq-iqtidár birlüyü, həyata keçirilən siyasetə verilən yüksək qiymət həm iqtidarı daha da ruhlandırır, həm de ölkədə siyasi və iqtisadi sahələrdə sabitliyi təmin edir. Artıq uzun illərdir ki, Azərbaycan sabitlik şəraitində yaşayır və bu illər ərzində ölkə çox böyük inkişaf yolu keçib.

Diqqətə çatdırılıb ki, Prezident İlham Əliyevin regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına göstərdiyi diqqət və qayğı nəticəsində respublikamızda müasir infrastruktur, istehsal və emal müəssisələri yaradılır, yeni iş yeri açılır. İlk növbədə, əhalinin sosial rifah halının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlmış bu tədbirlər bir daha təsdiqleyir ki, dövlətimizin başçısının həyata keçirdiyi siyasetin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Son vaxtlar sosial-iqtisadi sahədə aparılan əsaslı islahatlar Prezident İlham Əliyevin əhalinin sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması istiqamətində reallaşdırılan tədbirlərin davamıdır.

2019-cu il həm siyasi, iqtisadi, sosial sahələrdə, həm de kadr və struktur islahatları sahələrində dərin islahatlar ilə kimi yadda qaldı. Bu islahatlar inkişafımızın bundan sonra daha da uğurlu olacağına imkan verir. 2019-cu ilde ümumi daxili mehsul 2,2 faiz artıb. Qeyri-neft sektorunda bu artım 3,5 faiz təşkil edib. Sənaye istehsalı 1,5 faiz, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 14 faiz yüksəlib. Kənd təsərrüfatı 7 faiz artıb, bitkiçilikdə bu artım 10 faizdən çox olub. İnflyasiya cəmi 2,6 faiz, əhalinin pul gelirləri isə 7,4 faiz olub. Qeyri-neft ixracı 14 faiz artıb, valyuta ehtiyatları isə 6,4 milyard dollar çoxalaraq 51 milyard dollara çatıb. Adambaşına düşən valyuta ehtiyatlarına görə Azərbaycan MDB məkanında birinci yerdədir. Xərici ticarət dövriyyəsinin müsbət saldosu isə 6 milyard dollar təşkil edir. Iqtisadi sahədə əldə edilmiş nəticələr və rəqəmlər artıq bir daha təsdiqleyir ki, bizim siyasetimiz düşünülmüş və nəticəyə hesablanmış siyasetdir.

Bildirilib ki, 2019-cu ilde Azərbaycanda ən böyük sosial paket reallaşdırıldı. Aparılmış islahatlar çox geniş sosial paketi həyata keçirməye imkan yaratdı. Həm müasir Azərbaycanın tarixində, həm

1 ildə məşgulluq mərkəzləri tərafından 103 min nəfər işlə təmin olunub

Ötən bir il ərzində məşgulluq mərkəzləri tərafından 103 min nəfər işlə təmin edilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev deyib. Nazir qeyd edib ki, ötən il 4000 şəxse peşə təhsili verilib. Eyni zamanda, 1700 vətəndaş işdən sıxorta haqqı alıb.

də MDB məkanında bu dərəcədə böyük sosial paket bu günə qədər reallaşmamışdır. Azərbaycan sovet vaxtından qalmış emanetlərin qaytarılmasında da vətəndaşlar üçün ən məqbul prinsip tətbiq etdi və bu sahədə də MDB məkanında birinci oldu. 2019-cu ildə həyata keçirilən sosial

paket 4,2 milyon insanı əhatə etdi və vətəndaşların maddi vəziyyəti yaxşılaşdı. Minimum əmək-haqqı 2 dəfə, minimum pensiya 70 faiz, bəzi müavinətlər 50 faiz, bəzi müavinətlər 2 dəfə artırıldı. Sosial sahədə gedən müsbət proseslər və vətəndaşların rifah halının yaxşılaşdırılması prioritət məsələ olaraq qalır. Sosial infrastrukturla bağlı böyük işlər görülüb, 60 tibb müəssisəsi, 84 məktəb tikilib və təmir edilib. Keçən il plandan əlavə 900-dən çox şəhid ailəsinə mənzil təqdim edilib. Şəhid ailələri və Qarabağ əlliləri üçün bu il daha çox ev tikiləcək. Belə ki, bu kateqoriyanın şəxslərə 1500 mənzil verilmesi nəzərdə tutulur. Ünvanlı sosial yardımla bağlı 70 faiz artım baş verib, bu program 72 min ailəni əhatə edir.

Keçirilən görüşlərdə, həmçinin məmər-vətəndaş münasibətlərinin sağlam zəmində qurulmasının, insanlara layiqli xidmət göstərilməsinin, etik davranışın qaydalarına əməl olunmasının vacibliyi vurğulanıb. Sahinkərlər bölgələrdə vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması üçün yaradılan rahat və əlverisi şəraitdə razılıqlarını ifadə edib, göstərilən diqqət və qayğıya görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlıqlarını bildiriblər.

"Prezidentin çıxışı cəmiyyət üçün yol xəritəsi idi"

Dünən ölkə olaraq tarixi bir gün yaşadıq. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə VI çağırış Parlamenti fəaliyyətə başladı. Dövlət başçısının geniş, çox dəyərli, tarixi çıxışı Azərbaycan uğrunda çıxdığımız şərəfli yolu aydınlaşdırıb böyük bir işqə seli idi". Bu fikirləri SİA-ya açıqlamasında Milli Məclisin deputati Jale Əliyeva deyib.

O bildirib ki, dövlət başçısının ötən gün etdiyi hər bir çıxış, hər bir cümle hem Parlament, hem icra, hem də bütün cəmiyyət üçün yol xəritəsi idi: "Prezidentin geniş nitqi eyni zamanda bir çox beynəlxalq təşkilatlarla, hələ də ölkəmizə qarşıkılıq standartlar tətbiq edənlərə bir mesaj idi. Ölkə başçısı çıxışı zamanı bildirdi ki, Milli Məclisin yeni tərkibi parlamentin ölkəmizdə aparılan genişmiqyaslı və çoxşaxəli islahatlarla, onların dərinləşməsi işinə öz töhfəsinini verəcəyini iddia edəyə əsas verir. Bununla yanaşı, ölkə rəhbəri Milli Məclisin yeni tərkibinə onların beynəlxalq qurumlarla Azərbaycan həqiqətləri dəha geniş şəkildə təbliğ etmələri, qanunlar qəbul olunarkən, iqtisadi inkişafın dərinləşdirilməsi, milli dəyərlərin qorunması, infor-masiya təhlükəsizliyi, sosial siyaset və gənclər siyaseti nəzərə alınması ilə bağlı fikirlərini çatdırıb".

J. Əliyeva vurgulayıb ki, ötən gün Milli Məclisdə edilən çıxış islahatlar yolu qədəm qomyus Azərbaycanımızın hər bir vətəndaşına, hər qarış torpağına dövlət başçısının ehtiramının, məhəbbətinin və qayğısının daha bir parlaq nümunəsi idi: "Bu çıxış daha dəhənən daha bir qayğıya görənən, qanunlar qəbul olunarkən, iqtisadi inkişafın dərinləşdirilməsi, milli dəyərlərin qorunması, infor-masiya təhlükəsizliyi, sosial siyaset və gənclər siyaseti nəzərə alınması ilə bağlı fikirlərini çatdırıb".

Nailə Məhərrəmovə

Leyla Abdullayeva: "Azərbaycan həmişə təhlükəsizlik anlayışının bölünməzliyi mövqeyində çıxış edib"

Ermənistan tərəfinin diqqətinə bir daha çatdırılıq ki, güc tətbiqi və etnik təmizləmə nəticəsində yaranmış hazırlı status-kvo vəziyyəti təhlükəsizlik anlayışı ilə heç cür uyğun gəlmir. Azərbaycanın ərazilərinin işğali və bu ərazilərdə Ermənistan silahlı qüvvələrinin mövcudluğu ölkəmizin təhlükəsizliyinə əsas təhlükə mənbəyidir. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsinin reisi Leyla Abdullayeva işgalçi ölkənin XİN-nin Martin 10-da bəyanatla çıxış edərək, Azərbaycanı Ermənistan ilə dövlət sərhində vəziyyəti gərginləşdirməkdə, regional sülh və təhlükəsizliyə hədə törətməkdə ittiham etməsinə münasibet bildirirək deyib.

O qeyd edib ki, bu açıqlama Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ və ətraf rayonlarını hərbi işğal edib bu ərazilərdəki azərbaycanlıları qanlı etnik təmizləməyə məruz qoyan işgalçi ölkənin XİN-nin dilindən səslənir. Bu bəyanatlar son həftələr ərzində Azərbaycan-Ermənistan sərhində ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərini qoruyan sərhədçi əsgərlərimizi məqsədyönlü şəkildə qətə yetirən Ermənistana aiddir.

Leyla Abdullayeva qeyd edib ki, Azərbaycan hər zaman təhlükəsizlik anlayışının bölünməzliyi və universallığı mövqeyində çıxış edib. Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən Ermənistan silahlı qüvvələrinin çıxarılması, eləcə də bölgənin erməni və azərbaycanlı əhalisinin birgə sülh şəraitində, qanunun alılıyi prinsipinə uyğun yaşaması, birgə təhlükəsizliyin təminatı, bölgənin rifahi naminə etimadın və yaxınlaşmanın yaranmasını müyyən edən şərtlərdir.

XİN rəsmisi əlavə edib ki, Ermənistan tərəfi mövcud reallığı düzgün dərk etməli və beynəlxalq ictimaiyyətin, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasının və digər beynəlxalq təşkilatların qətnamələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərinin tam, dərhal və qeyd-sərsiz boşaldılması, yerli azərbaycanlıların öz evləri və geri qayıtmasının təmin olunması tələblərini yerinə yetirməlidir. Azərbaycanın ədaləti və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəyinə heç kəsin şübhəsi olmasın.

"Hazırda bütün banklarda əhalinin ala biləcəyi qədər xərici valyuta var"

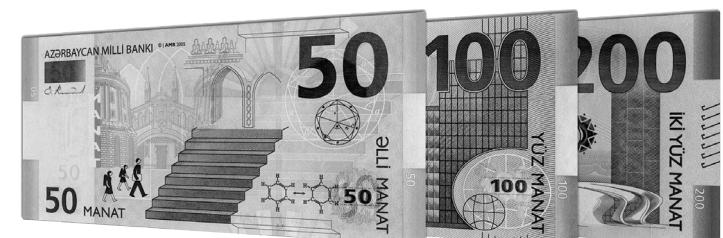
Hazırda bütün banklarda əhalinin ala biləcəyi qədər xərici valyuta var. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözləri Azərbaycan Mərkəzi Bankının (AMB) sədri Elman Rüstəmov jurnalistlərə müsahibəsində deyib.

"Dünyada koronavirusun coğrafiyasının genişlənməsi, qlobal iqtisadi proseslər - ticarətdə, iqtisadi artımda baş verənlər və qiymətləndirmələr, proqnozlar və bunların təsiri altında Martin əvvəllerində neftin qiymətində azalmalar müşahidə olundu. Biz yenə de ənənəvi olaraq xərici şokdan danişırıq. Baş verən proseslər ölkəmizdə aparılan sosial-iqtisadi proseslərdən qaynaqlanır. Hətta deyərdim tam əksinədir. Ölkəmizdə iqtisadi inkişaf sürətlənir, maliyyə, makroiqtisadi sabitlik hökm sürür. Neftin qiymətinin düşməsi ölkənin nə ticarət, nə tədiyyə balansında əhəmiyyətli problem yaratmaq iqtidarında deyil. Bu, bazar iştirakçılarının, ilk növbədə, ellərindən nağd manat olan əhalinin reaksiyasıdır. Yəni, bu gözlənti reaksiyadır. Hökumətin, Mərkəzi Bankın əsas gördüyü iş bu gözləntilər müsbət gözləntiyə çevirməkdir ki, bunun üçün bütün tədbirlərdən istifadə edirik. Martin 10-da valyuta hərəcəti, bütün tələbat ödənilib. Bu gün növbədənən hərəcət oldu və bütün tələbat ödənildi, amma tələbat hərəcədə iki dəfədən çox aşağı düşdü. Nağd valyuta ehtiyatları yaradılıb və bankların bütün tələbləri gün ərzində hərəcədə tam şəkildə ödənilib. Hazırda banklarda əhalinin ala biləcəyi qədər xərici valyuta var. Ola bilər, müyyən banklarda resursları olmasın ki, kifayət qədər valyuta almasın, onlar da bir-birinə kömək edirlər. Bankların tərəfindən aparılan əməliyyatların həcmi təxminən 10 dəfədən çox artıb", - E.Rüstəmov qeyd edib.

O deyib: "Milli valyutani dollarla çevirən əhalini sakitliyə çağırıram. Hökumətin, Mərkəzi Bankın həyata keçirdiyi tədbirlərdən görünür ki, biz bu na tam şəkildə hazırlıq. Hökumətin və Mərkəzi Bankın "B" planı var. Bu plan məhz neftin 30-35 dollar qiymətine hazırlanıb. Faktiki olaraq hökumət bu planla fəaliyyət göstərir. Biz bu problemi tez bir zamanda həll etmək ezmindəyik. Əhaliyə çağırışımız ondan ibarətdir ki, onlar öz hərəkətləri ilə bize kömək edə bilərlər ki, bu problemi tez həll edək".

Mərkəzi Bank 100 milyon manat cəlb edib

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə depozit hərəcətinin nəticələrini açıqlayıb. AMB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Martin 11-de Mərkəzi Bank tərəfindən 28 gün müddətində vəsaitlərin cəlb edilməsi üzrə keçirilmiş depozit hərəcədə tələb 313 milyon manat, hərəcətin nəticəsində bağlanılmış depozit əqdələri üzrə orta ölçülümiş faiz dərəcəsi isə 5,51 faiz təşkil edib.

Azərbaycanda çoxşa-
xəli islahatların real-
laşdırılması fonunda
siyasi islahatların həyata
keçirilməsi faktı, ilk növbə-
də, Milli Məclisin yeni tərki-
bində göstərdi. Belə ki,
parlmentin VI çağırışının
ilk toplantısında çıxış edən
Prezident İlham Əliyev di-
gər sahələrdə gerçəkləşdi-
rilən islahatlarla yanaşı,
eyni zamanda, siyasi isla-
hatlar barədə də söz açıb,
həmçinin, bir sırə mühüm
məqamlara da toxunub,
xüsusilə, dialoq mühiti ət-
rafında düşüncələrini bölü-
süb.

Məsələ həm də ondadır ki, bir sıra gənclər siyasi-ictimai proseslərə dərindən varmadan, nəticələri proqnozlaşdırmadan özlərini "müxalifet partiyasının liderleri" adlandıran, lakin bu statusdan sui-istifade edərək, şəxsi menfətlərini güdən, habelə, siyasetlə deyil, bilavasitə qaragürühçülüq ve radikalçılıqla məşğul olan, cırkıñ əməllerinin müqabilində xarici təşkilatlardan maliyyələr uman fərdlərin yanında tapırlar. Ümumiyyətə, həyatlarını təhsilə, elmə, müasir inkişafə və əsasən də, dövlətçiliyə xidmət yönündə qurmaları əvəzinə bu cür lüzumsuzluqlara xərçəyen bəzi gənclərə xitab edən dövlətimizin başçısı bildirib ki, onlar milli ruhda təribyə almalıdırlar, xarici təsir altına düşməməlidirlər, xüsusilə, indiki internet dövründəki istenilən yalan tezliklə yayılır və sonra elə bil həqiqət kimi təqdim olunur. "Bu da, bizə qarşı aparılan qeyri-təmiz siyasetin bir hissəsidir. Çünkü sırr deyil ki, Azərbaycanda hazırda ictimai-siyasi vəziyyət çox sabitdir. Öləkmizdə ictimai-siyasi sabitliyə təhlükə töredə biləcək heç bir amil mövcud deyil" deyə ölkə başçısı vurqulayıb.

**“Yeni beşinci kolon”un
yaratılması
istiqamətində iş
aparılır”**

O da, əbəs deyil ki, Prezident İlham Əliyev radikalçılıq və dağıdıcılıq priinsipləri üzerinde Azerbaycan dövlətinin əleyhinə fəaliyyət göstərən siyasi qurumların dalana dirənməsi faktını da öne sürüb. Belə ki, artıq həmin qurumların və "liderləri"nin, demək olar ki, bütün şansları sıfırə bərabərdir, eyni zamanda, pənah umduqları xarici təşkilatlar da onları saymır, hətta rədd edir. Nəticədə, qaragüruhçu qruplar "yeni beşinci kolon" yaratmaq üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Onların bu var-gəlləri də, əlbəttə ki, boşça çıxır. Çünkü Azerbaycan xalqı belə ünsürləri, ümumiyyətlə, qəbul etmir. SİTAT: "Ona görə bu amilləri anti-Azerbaycan qüvvələr ölkəmizin xaricində yaratmaq isteyirlər. Burada özünü müxalifət adlandıran və tamamilə rüsvayçı halda guya fəaliyyətini davam etdirən qruplaşmadan artıq onların əli üzülüb, onlara heç inam da qalmayıb. Ona görə "yeni beşinci kolon"un yaradılması istiqamətində iş aparılır. Çünkü indiki "beşinci kolon" öz sahiblərinin etimadını doğrultmur. Azərbaycanda çevriliş edə bilməyib, dırnaqarası inqilab edə bilməyib, xalqın dəstəyini qazana bilməyib, sadəcə, onlara müntəzəm olaraq, verilən pulları mənimseyib və beləliklə, öz havadarlarını pis günə qoyubdur. Odur ki, yeni "beşinci kolon" axtarışı gedir. Mən bütün siyasi qüvvələri bu məsələ ilə bağlı çox ciddi xəberdar etmək istəyirəm ki, bu yol xəyanət yoldur, bu yola gedən xalq və dövlət qarşısında xəyanət edəcək".

Prezident İlham Əliyevdən müxalifətə xəbərdarlıq mesajı

*“Bu yol xəyanət yoludur, bu yola gedən xalq
və dövlət qarşısında xəyanət edəcək”*

**“Belə qüvvə yoxdur və
nə qədər ki, mən
Prezidentəm, belə
qüvvə olmayaçaqdır”**

Ölkə başçımız bütün daxili problemlerin, məhz Azərbaycanın daxilində həll olunmalı olduğunu qeyd edib. SİTAT: "Biz, öz daxili problemlimizi, siyasi çəkişmələri xaricə ixrac etməmeliyik. Birincisi, bunun heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Çünkü bu gün dünyada elə bir qüvvə yoxdur ki, hansısa qərarı bizə aşılaşın, yaxud da bizə nəyisə diktə edə bilsin. Belə qüvvə yoxdur və nə qədər ki, mən Prezidentəm, belə qüvvə olmayıacaqdır. Ona görə bu, tamamile mənasızdır. Azərbaycanı hansısa tezyiq altına salmaq cəhdləri, yaxud da ki, sanksiyalarla hədələmək - bütün bunların heç bir əhəmiyyəti yoxdur. Bu, iqtidara qarşı deyil, bu, dövlətə qarşı edilən cinayətdir və bunu heç kim unutmasın".

Siyasi islahatlar fonunda İlham Əliyev Cənabları Prezident Administrasiyasının nümayəndələri son vaxtlar, demək olar ki, bütün siyasi qüvvələrin rəhbərləri ilə görüşlərin keçirildiyini də xatırladıb və Milli Məclisin də bu istiqamətdə fəaliyyət quracaqına ümidi etdiyini bildirib. "Mənə bu görüşlər haqqında, müntəzəm olaraq, məruzə edilir" deyə xatırladan Prezident bildirib ki, bütövlükdə, ilkin rəy müsbətdir və dialoq ardıcılışkildə, heç bir şərt qoyulmadan həyata keçirilir. "Hesab edirəm ki, indiki genişmə

yaslı islahatlar dövründə siyasi islahatlar
mütəqəpə aparılmalıdır. Siyasi islahatlar parti
yalarası geniş dialoq aparılmadan həyatda
keçirilə bilməz. Bir partiya - hakim partiyanın
təkbaşına siyasi dialoq apara bilməz. Çünkü
ki dialoq üçün tərəf-müqabillər lazımdır və
ilkin təessürat müsbətdir. Bu təşəbbüs heç
bir sərt qoymadan həyata keçirilir".

Yuxarıda da, qeyd etdiyim kimi, qara-gürühçular qrupuna aid olan AXCP, "Mill Şura" kimi dəstələr həqiqətən də marginallaşmış və xəyanətkarlar sırasına aiddirlər. Bu baxımdan, dövlətimizin başçısı çıxışında vurğulayıb ki, bütün dayaqlarını tam itmiş dərnək tipli qruplaşma bu görüşdən imtina etdi. SİTAT: "İmtina edib, indi özü bilər. Hər halda, uduzan biz olmayıacaq. Azərbaycanın yeni siyasi konfiqurasiyası formalaşır. Hesab edirəm ki, qanunvericilik sahəsində də siyasi sistemin təkmilləşdirilməs üçün Milli Məclis tərəfində lazımı addımlar atılacaq və Azərbaycanda çoxpartiyalı sistem daha da möhkəm əsaslar üzərində qurulacaq".

**“Bizim sözümüzle
əməlimiz arasında heç
bir fərq yoxdur”**

"Hazırda siyasi partiyani yaratmaq üçün heç bir ciddi meyar tələb olunmır" deyər Prezident İlham Əliyev hesab edir ki, bu praktikaya son qoyulmalıdır: "Əgər biz doğrudan da, istəvirikse ki, Azərbaycanda cox

partiyalı sistem inkişaf etsin, - biz bunu isteyirik və iqtidar partiyası kimi bunu təqdim edirik, - onda, elbəttə, siyasi partiyaların fəaliyyəti üçün lazım olan bütün alətlər spektri mövcud olmalıdır. Bu, hesab edirəm ki, Milli Məclisin gündəliyində duran məsələlərdən biri olacaqdır. Bir sözlə, həm seçkilər, həm də seçkilərdən sonra keçən dövr, iqtidar tərefindən siyasi partiyalara olmuş addımlar - bütün bunlar bizim mövcud siyasetimizin yeni mərhələsini eks etdirir. Bu, bizim islahaçı kursumuzu eks etdirir. Bildiyiniz kimi, islahatların yeni mərhəlesi 2018-ci ilin prezident seçkiləriindən sonra başlamışdır. Bu islahatları mən andığma mərasimində, bax, bu salonda bəyan etmişdim. Biz onları, ardıcıl olaraq, icra edirik və bu, həyatda öz eksini tapır. Bir də, onu göstərir ki, həmişə olduğu kimi, bizim sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərq yoxdur.”

Beləliklə, nəticə budur ki, siyasi islahatlar fonunda əldə edilən uğurlar gözönündədir və bu islahatlar dövlətimizin dayaqlarının daha da möhkəmlənməsinə, xüsusilə, Milli Məclisin yeni tərkibi fonunda inkişafına geniş stimul verəcək. Əlbətə ki, sağlam düşüncəli siyasi güclər birlikdə. Qarağuruhçu və radikal qruplar isə, nəinki yerlərdə saymaqə davam edəcəklər, eksinə, geriye doğru geniş addımlarla şütyüyəcəklər. Proseslər də, məhz bu reallığı kifayət qədər obtiya etməkdədir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Milli Məclisin VI çağırışının ilk toplantısında çıxış edən Prezident İlham Əliyev bir sıra əhəmiyyətli məqamlara toxundu, dövləti siyasetinin xəli islahalar, habelə, digər mühüm faktorlar ətrafında tezislərini irəli sürdü. Eyni zamanda, bir daha sübut olundu ki, Azərbaycanda formalasən yeni tərəyət göstərəcək, öz fəaliyyət istiqamətini bu məcrada quracaq. Bununla bağlı, iş prisniplərini qeyd edilən faktorlar üzərində reallaşdırmaq əzmindədirler. O tarilərin diqqət mərkəzində olacaq.

AMEA-nın vitse-prezidenti, millət vəkili İsa Həbibbəyli:

-Yeni parlament xalqın və dövlətin məraqlarının istər regionda, istərsə də beynəlxalq aləmdə ən yüksək səviyyədə təmsil etmək iqtidarından və gücündədir. Bildiyimiz kimi, ölkə Prezidenti İlham Əliyevin də iştirak etdiyi və geniş çıxış etdiyi bu tarixi iclasda Milli Məclisin rəhbərliyinə və komitələrinə yeni deputatlar seçildi, onların görecəkləri işlər barədə tövsiyələr verildi. Məhz bu baxımdan, qeyd etmək istərdim ki, Azərbaycanın müasir ictimai - siyasi realığını eks etdiren bu iclasda qəbul edilən qərarlar Azərbaycanda son illərdə həyata keçirilən əsas məqsədlərdir. Ümumiyyətə, bizlər millət vəkilləri olaraq, qarşıya qoyulmuş hədəflərə çatmaq üçün var gücümüzle çalışmaq əzmindəyik.

Həmçinin, hesab edirəm ki, yeni parlament xalqın sosial-iqtisadi, mədəni rifahına yönəldilmiş mühüm addımlar atacaq və cəmiyyetimizdə parlamentin yüksək nüfuzunu qoruyub-saxlayacaq. Düşünürəm ki, müstəqil Azərbaycanın yeni parlamenti, eyni zamanda, vətəndaş cəmiyyətinin inkişafında, dövlət quruculuğunda, mühüm əhəmiyyətli qanunların qəbulunda, elmin, tərəqqinin inkişafında və dövlətçiliyimizin möhkəmləndirilməsi sahələrdə cəmiyyətin tələblərinə uyğun tərzdə feal iştirak edəcək və bilavasitə xalqın maraqlarının təmin olunması üçün münbit işlər həyata keçiriləcək. Fürsətdən istifadə edərək, yeni seçilən millət vəkili həmkarlarıma da işlərində uğurlar arzu edirəm.

Millət vəkili
Məşhur Məmmədov:

-Bildiyimiz kimi, ölkə Prezidenti İlham

Əliyevin rəhbərliyi altında sistemli və ardıcıl islahatlar kursu həyata keçirilir. Respublikamızda elə bir sfera yoxdur ki, islahatlar onu əhatə etməsin. Sosial, iqtisadi, mədəniyyət, sahibkarlıq, məhkəmə-hüquq sisteminde və digər sahələrdə islahatlara start verilib. Xalq bu islahatların bəhərini artıq gündəlik həyatında hiss edir. Dövlətimizin başçısı parlamentə Milli Məclisin VI çağırışının deputatları ilə görüşündə də bu barədə fikirlərini bildirdi, eləcə də sübut olundu ki, yeni tərkibli parlament reallaşdırılan islahatların tərkib hissəsidir. Ümumiyyətə, ölkəmizin sü-

daha enerjili və daha fəal olacağı anonsunu verir. Bu baxımdan, mən də belə qənaətdəyəm ki, Prezident İlham Əliyevin etdiyi çıxışı və ortaya qoyduğu siyasi iradəsi əsas məqsəd islahatların sona qədər ədalətli və principial tərzdə aparılmasına kifayət qədər təkan verir. Bu münasibətlə mən digər həmkarlarımı işlərində uğurlar və müvəffəqiyətlər diləyirəm.

Millət vəkili
Malik Həsənov:

şiklikləri, yeni təyinatlarını alqışlayır. Odur ki, yeni Milli Məclisə seçkilər islahatlara ən yaxından yardım etmiş olacaq və bizlər millət vəkilləri statusunu əməli tərzdə xalqın iradəsi əsasında reallaşdıracaq.

Millət vəkili Mahir Abbaszadə:

- Prezident İlham Əliyevin Milli Məclisin yeni tərkibli iclasında irəli sürdüyü fikirləri, tövsiyə və tapşırıqları bizim üzərimizə böyük məsuliyyət qoyur və əlbette ki, var quv-

Yeni tərkibdə parlament xalqın və dövlətin rifahı naminə daha əvvəl fəaliyyət göstərmək əzmindədir

Millət vəkilləri qarşıda duran vəzifələr haqqında fikirlərini açıqlayıblar

-Ölkəmizdə idarəetmədə, qanunvericilikdə və digər sahələrdə ciddi islahatlar aparılır və bütün bu uğur tandemlarının təməlin-də Prezident İlham Əliyev Cənablarının qətiyyətli iradəsi, mütərəqqi strategiyası dayanır. Ümumiyyətə, bu islahatlarda əsas məqsəd yeni idarəetmə üsuluna keçmək, yeni kadrlara geniş meydən vermək, əhalinin həyat tərzinin yaxşılaşdırılması istiqamətində da-ha ciddi tədbirlər görməkdir. Möhtərem Prezidentimiz İlham Əliyevin həyata keçirdiyi islahatlar konsepsiyası, nailiyyətləri cəmiyyətdə ciddi şəkildə müzakirə olunur, insanlar bu islahatların faydasını gördükllərini, dövlət idarəciliyindəki yenilikləri etiraf edir və həmin islahatları dəstəkləyirlər. Bu gerçəklilikin səbəbi özüni Milli Məclisin VI çağırışının yeni tərkibdəki toplantılarında da sergiləmiş oldu. Onu da, qeyd edim ki, ölkə başçısı siyasi sahədə də islahatların aparılacağını istisna etməmişdi və bu fikirlərini toplantıda vurğuladı ki, bu proses bundan sonra da davam etdiriləcək. Dövlət başçımız xatırladı ki, eger bir sahədə islahatlar getsə, digər sahələrdə davam etdirilməsə, tarazlıq pozular, ona görə də islahatların bütün sahələrdə aparılması qanunverici orqanın da sirayet edər. Artıq yeni tərkibli Milli Məclis var və bu, Azərbaycanın dünya birliyində nüfuzunun yüksəlməsi, dövlətimizdən də güclənməsi və xalqın rifahının yaxşılaşdırılması istiqamətinə yönələn dəyişikliklərin məntiqi nəticəsidir.

Ümumiyyətə, Azərbaycanın müasir və demokratik dövlət kimi güclənməsinin bir yolu da tam işlək vəziyyətdə olan yeni Milli Məclisden keçir. Bu baxımdan, parlament seçkilərinin keçirilməsi və bu seçimlərin şəffaf demokratik dəyərlərə cavab verməsi Azərbaycan dövlətinin gücünün dərəcəsinə xidmət edir. Danılmaz həqiqətdər ki, cəmiyyət Prezident İlham Əliyevin islahat kursuna destək verir. Onun apardığı dəyişikliklərə də var ki, onlar qarşıya qoyulan məqsədlərə daha əvvəl şəkildə çatmaq gücləndirirlər. Ümumiyyətə, gənclərimiz, habelə, digər deputatlarımız Cənab Prezidentin qarşıya qoyduğu məqsədlərə nail olmaq və dövlət siyasetini düzgün planlaşdırmaq üçün səmərəli qərarlar verəcəklər. Hər halda, bu islahatları həyata keçirməkdə ölkəmizin başçısı, Prezident İlham Əliyev Cənablarının məqsədi yeniliyin və müasirliyin bütün ölkə həyatında özünə yer tapmasıdır. Elə ölkə ictimaiyyətinin islahatlardan gözəltiləri də bundan ibarətdir.

İnanıraq ki, qanunvericilik sahəsində baş verəcən münbit dəyişikliklər də dövlət başçısının və xalqımızın ümidiyəni doğrulda-caq. Bu məsələdə, şübhəsiz ki, xalq da maraqlıdır, xalqın iradəsi ilə seçilən millət vəkilərimiz də.

Millət vəkili
Aqil Məmmədov:

-Parlamentin yeniləşməsi, şübhəsiz ki, ölkənin siyasi həyatına yeni nəfəs getirmək gücləndərdir. Bunu VI çağırışın toplantısına qatılan Prezident İlham Əliyev də, xüsusi, vurğuladı və qeyd etdi ki, Azərbaycanın inkişaf və tərəqqisi yalnız islahatlardan keçir. O cümlədən, yeni tərkibli parlamentdə gənc nəslin nümayəndələr də var ki, onlar qarşıya qoyulan məqsədlərə daha əvvəl şəkildə çatmaq gücləndirirlər. Ümumiyyətə, gənclərimiz, habelə, digər deputatlarımız Cənab Prezidentin qarşıya qoyduğu məqsədlərə nail olmaq və dövlət siyasetini düzgün planlaşdırmaq üçün səmərəli qərarlar verəcəklər. Hər halda, bu islahatları həyata keçirməkdə ölkəmizin başçısı, Prezident İlham Əliyev Cənablarının məqsədi yeniliyin və müasirliyin bütün ölkə həyatında özünə yer tapmasıdır. Elə ölkə ictimaiyyətinin islahatlardan gözəltiləri də bundan ibarətdir.

Ona görə də, düşünürəm ki, Azərbaycanda aparılan islahatlar yeni parlamentin

vəmizlə üzərimizə düşən işlərin hər birinin öhdəsindən layiqince geleceyik. Ümumiyyətə, ölkə başçısı ötən günkü nitqində bir sira əhəmiyyətli məsələlərə toxunub və burada əsas məqam və mühüm hədəf parlamentin fəaliyyətinin müasir dünyada baş verən proseslərə, operativ olaraq cavab verəmisi, eləcə də, qanunvericilik işini yüksək səviyyədə qurması, əsasən də, xalqın maraqlarına cavab verəcək şəkildə fəaliyyət göstərməkdir. O da, əbəs deyil ki, Prezident İlham Əliyev Cənabları tövsiyə və tapşırıqları bizim üzərimizə böyük məsuliyyət qoyur və əlbette ki, var quv-

Diger tərəfdən, ölkəmizin başçısı vurğu-

lədi ki, hər bir deputat istər parlament, istərsə də kənar fəaliyyətində, xarici səfərlərdə, beynəlxalq tədbirlərdə cəsarətə, qətiyyətə və yüksək səviyyədə mövqeyini təqdim etməyi bacarmalıdır. Prezident İlham Əliyev parlamentin yeni tərkibinin üzvlərinə regionda və beynəlxalq aləmdə gedən proseslərə reaksiyalar göstərməyi, dinamik fəaliyyət aparmağı, xüsusilə, vurğuladı. Düşünürəm ki, artıq parlament üçün yeni vəzifələr, yeni çağırışlar, yeni səlahiyyətlər müəyyən olunub. Bu baxımdan, hesab edirəm ki, islahatların tərkib hissəsi kimi, Milli Məclis də öz fəaliyyət principini modernləşmə yolunda quracaq, deputatlar seçicilərin iradəsinə cavab olaraq, onların problemləri və qayğıları ilə maraqlanacaq. Artıq bu, bizim qarşımızda əhəmiyyətli öhdəlik və vəzifə borcudur.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

Vüqar Gülməmmədov: "Azərbaycan hökuməti risklərə hazırlıdır"

Hesablama Palatası bütçə layihəsinə rəy və rəndə bütçə dayanıqlılığı ilə bağlı mümkün riskləri də göstərib. Bu risklər daim var. Əsas məsələ bu risklərin hökumət tərəfindən səmərəli idarə edilməsi, qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsidir. Hesab edirik ki, Azərbaycan hökuməti buna hazırlıdır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu sözü Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov neft qiymətindəki kəskin azalmanın bütçə dayanıqlılığına təsirləri ilə bağlı sualı cavablandırıken deyib. "Qiymətlərin də uzun müddət aşağı səviyyədə qalacağının düşünülmürük. Hesablama Palatası strateji inkişaf programına uyğun fəaliyyət göstərir. Bütün fəaliyyətimiz dövründə dövlət vəsaitləri üzərində səmərəli nəzəretin qurulması önem daşıyan məsələdir. Palatanın fəaliyyəti də bunun üzərində qurulub", - deyə o bildirib.

"Şəffaf və ədalətli seçimlər Azərbaycanda demokratik siyasi sistemin başlıca göstəricisidir"

Altıncı çağırış Milli Məclisin ilk iclasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dərin mezmunu, program xarakterli nitq söylədi. Dövlətimizin başçısının bu çıxışı məhiyyət etibarilə tarixi nitq kimi dəyərləndirilməlidir.

Bu fikirləri AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədr müvənnisi, YAP-in Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdürü Sevinc Fətəliyeva deyib.

S.Fətəliyeva bildirib ki, Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, 9 fevral parlament seçimləri uğurla keçirilib və Azərbaycan xalqının iradəsini əks etdirib. Onun sözlərinə görə, ölkəmizdə keçirilən bütün seçimlər demokratik standartlara cavab verərək qanunun təhləblərini özündə əks etdirir. "Şəffaf və ədalətli seçimlər Azərbaycanda demokratik siyasi sistemin başlıca göstəricisidir. Bu kontekstdə digər bir nüansa da toxunmaq vacibdir. Belə ki, Azərbaycan demokratik dövlət olaraq seçki sisteminin də beynəlxalq standartlara uyğun olaraq formalşdırılmasını daim diqqət mərkəzində saxlayıb. Bu fakt bir daha Azərbaycanda demokratik cəmiyyətin mövcudluğunu, eləcə də siyasi sistemin demokratiklilik səviyyəsinin nümunəvi xarakter daşıdığını göstərir. Altıncı çağırış Milli Məclisin çoxpartiyallıq əsasında formalşaması, həm parlament rəhbərliyinin, həm də komitə rəhbərliyinin də bu əsasda təşkil bir daha Azərbaycanın demokratik prinsiplərə sadıqlığını nümayiş etdirir. Xüsusilə müstəqil Azərbaycan parlamentinin tarixində ilk dəfə qanunun sədr seçilmesi mühüm hadisədir", - deyə S.Fətəliyeva vurğulayıb.

Deputat qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyev tarixi nitqində ölkəmizdə həyata keçirilən isləhatlar, eləcə də dünyada və regionumuzda baş veren proseslər haqqında fikirlərini bildirdi. Həmçinin dövlətimizin başçısı Milli Məclisin deputatlarının qarşısında duran vəzifələrlə bağlı dəyərli tövsiyələr verdi. Azərbaycan Prezidenti qeyd etdi ki, deputatlar səmərəli qanunvericilik fəaliyyəti ilə yanaşı, seçicilərlə də daim ünsiyyətdə olmalı, onların problemlərinin həlli ilə məşğıl olmalıdır.

Prezident İlham Əliyevin çıxışında deputatların beynəlxalq sahədə fəaliyyətinə də xüsusi toxunaraq müvafiq tövsiyələr verdiyini deyən deputat bildirib: "Dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, Milli Məclisin üzvləri beynəlxalq qurumlarda Azərbaycan həqiqətlərini daha geniş şəkildə təbliğ etməlidirlər. Vurğuladı ki, beynəlxalq təşkilatlarda fəallıq daha da yüksək olmalıdır. Çünkü biz Azərbaycan həqiqətlərini çatdırmaçıq. Xüsusilə Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı tarixi həqiqətləri çatdırmaçıq. Tarixi ədaət bizim tərefimizdədir, beynəlxalq hüquq da bizim mövqeyimizi dəstəkləyir. Ona görə bizim arqumentlərə qarşı Ermənistan tərəfi heç bir ciddi arqument qoya bilmir, ancaq yalan, böhtan, tarixi saxtakarlıq və mifologiya. Bu, əslində, onların xisəltidir. Onlar geniş şəbəkə çərçivəsində bəzi siyasetçiləri satın alırlar. Bu da heç kimə sərr deyil. Belə olan halda onların tarixi saxtakarlığına ele bil ki, bərəət qazandırılır. Ona görə bizim deputatlar bütün beynəlxalq təşkilatlarda tarixi həqiqətləri ortaya qoymalıdır".

Bizim beynəlxalq fəaliyyətimizin səmərəliliyini artırımlı olduğumuza qeyd edən dövlətimizin başçısı vurğuladı: "O təşkilatlarda ki, bize qarşı əsassız yanaşma var, bize qarşı ittihamlar irəli sürürlür, biz orada mübariz olmalıyıq. Yəni, onların qarşısında yaxşı olmaq yox, dövlət, xalq qarşısında yaxşı olmaq lazımdır. Hansısa məsələni keskinləşdirmək istəməm bəhanesi ilə kənara çəkilmək yox, eksinə, öz sözünü demək lazımdır. Qərəzlə yanaşmanı ifşa etmək lazımdır". Hesab edirəm ki, biz millət vəkilləri olaraq cənab Prezidentin iradalarından ciddi nəticələr çıxarmalı, dövlət başçısının dəyərli tövsiyələrinə yüksək səviyyədə emel etməli, bize göstərilən etimadı layiqincə doğrultmalıdır".

Vaterlo şəhərinin meri Azərbaycan diasporunun məktubuna cavab verib

Vaterlo şəhərinin meri Florence Reuter Xurşidbanu Natəvanın abidəsinə qarşı törədilmiş vandalizmə əlaqədar Niderland-Belçika Azərbaycanlıları Koordinasiya Şurasının və Benilüks Azərbaycanlıları Kongresinin ona ünvanlaşdırığı məktuba cavab yazıb. Mer məktubda qeyd edib ki, vəziyyət nəzarət altındadır, polis orqanları təhqiqata başlayıblar. Yazılı hesabat hazırlanıb. Abida bərpa ediləcək. Hədise ilə bağlı aidiyəti qurumlar ciddi iş aparır. Xatırladıq ki, Xurşidbanu Natəvanın abidəsi Vaterlo şəhərinin mühafizə edilən tarixi abidələri siyahısına daxildir.

Kirayədə yaşayan valideynlər övladlarını I sinfə qeydiyyatdan necə keçirə bilərlər?

Teşsil Nazirliyi Bakı şəhəri üzrə I sinfə qəbul zamanı paytaxtda daimi qeydiyyati olmayan, kirayədə yaşayan vətəndaşların uşaqlarını elektron sistemdə qeydiyyatdan keçirməsi qaydasını açıqlayıb. Nazirliyin AZƏRTAC-a bildirilər ki, Bakıda üstünlük hüquqlarına əsasən qəbul tətbiq olunan məktəblərdə, ilk növbədə, valideyni (qanuni nümayəndəsi) qeydiyyat ünvanı üzrə həmin məktəbin müəyyən edilmiş ərazisində yaşayan, valideyni (qanuni nümayəndəsi) həmin məktəbdə işləyən, bacısı və ya qardaşı həmin məktəbdə tehsil alan vətəndaşlar övladlarını elektron sistem vasitəsilə qeydiyyatdan keçirə bilərlər. Üstünlük hüquqlarına əsasən qəbul aparılan məktəblərin ərazisində kirayədə yaşayınlar övladlarını yalnız əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş müddətdən sonra həmin tədris ocaqlarında açılan I siniflərde yer olduğu halda qeydiyyatdan keçirə bilərlər. Həmin valideynlərə kirayədə yaşadıqları ərazidə yerləşən məktəbdə sıxlıq olduğu halda, digər məktəbləri seçmələri tövsiyə olunur. Kirayədə yaşayan valideynlər üstünlük hüquqlarına əsasən qəbul tətbiq olunmayan bütün məktəblərdə övladlarını I sinfə elektron sistem vasitəsilə qeydiyyatdan keçirə bilərlər.

Hökumət neqativ iqtisadi təsirlərin neytrallaşdırılması üçün qabaqlayıcı tədbirlər planlarına malikdir

Bu gün beynəlxalq aləmdə cərəyan edən proseslər, baş verən mühüm hadisələr Azərbaycan iqtisadiyyəti tərəfindən maraqla izlənilir, müvafiq təhlillər aparılır. Son günlər gündəmi zəbt edən əsas məsələlərdən biri OPEK+ ölkələri arasında istehsal həcmimin azaldılması ilə bağlı fikir ayrılığı səbəbindən dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin suretdə aşağı düşməsidir. Artıq Azərbaycan Respublikası Nazirler Kabinetinin operativ iclasında xam neftin qiymətinin aşağı düşməsinin iqtisadiyyata təsiri ilə bağlı müzakirələr keçirilib. Müzakirələrin gedisi bərədən bir daha məlum oldu ki, hökumət neqativ iqtisadi təsirlərin neytrallaşdırılması üçün qabaqlayıcı tədbirlər planlarına malikdir. Bir sözə, hər şey nəzərətdədir və lazımlı olan bütün addımlar atılır.

Bu fikirləri KİV-ə açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Siyasi Şurasının üzvü, "iki sahil" qəzetiin baş redaktoru, siyasi elmlər doktoru Vüqar Rəhimzadə bildirib.

Vüqar Rəhimzadə qeyd edib ki, dünyada 2014-cü ildə başlanan qlobal maliyyə böhranına baxmayaraq, ölkəmizin dayanıqlı iqtisadi inkişafı təmin edilib. Son illər ölkə iqtisadiyatının inkişafı daha da sürətlənib, mühüm sosial layihələr icra edilib. Statistik rəqəmlərə diqqət yetirək bir daha bu reallığın şahidi olarıq. Belə ki, bu gün Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları 52 milyard ABŞ dolları həcmindədir. Xarici dövlət borcunun ümumi daxili məhsula nisbeti 17 faiz təşkil edir. Bu, dünyada ən aşağı göstəricilər sırasındadır. Qeyd etdiyimiz kimi, ölkəmizin iqtisadi inkişafının davamlılığı təmin edilib. Ötən illərdə olduğu kimi, 2020-ci ildə də həyətin bütün sahələrində müsbət inkişaf dinamikasını müşahidə etmək mümkündür. Belə ki, bu ilin yanvar-fevral aylarında ümumi daxili məhsul 2,8 faiz artıb, inflasiya 2,8 faiz təşkil edib.

"İki sahil" qəzetiin baş redaktoru eləvə edib ki, ölkə iqtisadiyyatında dayanıqlı inkişaf təmin edilmək yanaşı, şaxələndirmə de sürətlə davam etdirilir. İqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinə böyük miqdarda investisiyalar qoyulur, paytaxt, eləcə də regionlarda iri istehsal müəssisələri istifadəyə verilir. Büdcə xərclərinin səmərəliliyi artırılır, eyni zamanda, optimallaşdırılır. Vergi və gömrük sisteminde köklü, əcəvən və müasir dövrün tələblərinə uyğun isləhatlar aparılır. Həmçinin insanların sosial rifahının daha da yaxşılaşdırılması istiqamətində nəzərdə tutulan sosial layihələrin icrası uğurla davam etdirilir.

"Azərbaycan dövləti qlobal iqtisadi böhranlardan qalib çıxməq əzmində və gücündədir"

Azərbaycan dövləti istenilən kataklizmlərdən, qlobal iqtisadi böhranlardan qalib çıxməq əzmində və gücündədir". SİA xəber verir ki, bu sözləri Trend-ə açıqlamasında "SəS" qəzetiin baş redaktoru, siyasi ekspert Bəhrəz Quliyev OPEK+ ölkələri arasında istehsal həcmimin azaldılması ilə bağlı fikir ayrılığı səbəbindən dünya bazarında neftin qiymətinin kəskin aşağı düşməsi ilə bağlı fikirlərini şərh edərkən deyib.

Siyasi ekspertin sözlərinə görə, Azərbaycan daha əvvəl də, dünyada baş verən qlobal iqtisadi kataklizmlərdən kifayət qədər az, hətta ən minimal zərərlə çıxıb və bunun əsas səbəbəndən biri dayanıqlı iqtisadiyyatın mövcudluğu, o cümlədən qeyri-neft sektorunun inkişafı reallığıdır: "Əbəs deyil ki, Prezident İlham Əliyev iqtisadi inkişafın həyata keçirilməsi ilə bağlı çıxışlarında neftdən asılılığının minimuma endiriləsi barede əhəmiyyətli fikirlərini dəfələrlə vurğulayıb".

Siyasi ekspert qeyd edib ki, artıq müvafiq dövlət qurumları Nazirler Kabinetinin operativ iclasında dünya bazarında xam neftin qiymətinin aşağı düşməsinin iqtisadiyyata təsiri müzakirəsini aparırlar və belə bir nəticəyə gelinib ki, reallaşdırılacaq ilkin tədbirlər nəticəsində kəskin ucuzaşma faktı ölkəmizin iqtisadiyyatında heç bir disbalans yaratmayaçaq: "Onu da qeyd edim ki, Azərbaycan iqtisadi potensialına və perspektivlərinə görə Cənubi Qafqaz regionunda liderlik mövqeyinə sahibdir, o cümlədən, yalnız neft hasilatı və enerji sahəsində deyil, eyni zamanda qeyri-neft sektorunda da öncüllüyü qoruyub-saxlayır, təşbbüskar və ideyaverici rolunda çıxış edir. Bu zaman ölkə iqtisadiyyatı baş verən kataklizmlərdən maksimum şəkildə minimal zərərlə çıxmə imkanlarına malikdir. Daha dəqiq deyək, əger böhran demək olar ki, dünya miqyasında öz sözünü deyirsə, burada təccüb edilək hər hansı bir hal yoxdur və ələxüsus ölkəmiz üçün problemlər yox səviyyəsindədir".

Bəhrəz Quliyev xatırladı ki, narahat olmalı ölkələr onlardır ki, neftdən tam asılı vəziyyətdədir, ya da inkişaf strategiyasına malik deyillər: "Həmin ölkələrin müəyyən təlaşlar keçirmələrinə səbəblər var. Bu kimi ölkələrin iqtisadi strategiyalarında çox yəqin ki, boşluqlar vardır. Lakin Azərbaycan dövlətinin, xüsusilə Prezident İlham Əliyevin iqtisadi strategiyasının tərkib hissələrindən biri bu kimi kataklizmlərə öncədən hazır olmaq faktorunun üzərində dayanır ki, onlardan biri de valyuta ehtiyatlarının artırılmasıdır".

"Baxın, rəsmi statistik məlumatlardan da gördüyüümüz kimi, Azərbaycanın strateji valyuta ehtiyatları - 52 mlrd. ABŞ dollarıdır və bu ÜDM-in hecmi 8 faizdən çox üstləyir", - deyə qeyd edən Bəhrəz Quliyev bildirib ki, xarici dövlət borcunun ÜDM-ə nisbeti isə dünyada ən aşağı göstəricilərdəndir və 17% təşkil edir: "Ona görə də, fikrimin əvvəlində xatırlatdım ki, hələ bir neçə il önce dünya miqyasında baş verən qlobal maliyyə-iqtisadi böhranı belə, iqtisadiyyatımıza ciddi zərər vurmadı və Azərbaycan dövləti bu sınaqdan minimum zərərlə çıxdı. Çünkü iqtisadiyyatın çoxşaxəli inkişafı buna qədər kifayət qədər möhkəm təməllərə əsaslanımsı. Bu gün də həmin reallıq mövcuddur və həyata keçirilen isləhatlar fonundakı iqtisadi stabililik demək olar ki, bir çox tələtüm'lərə qarşı dayanıqlığını qoruyub-saxlayır".

"Qeyri-neft sektorunun da şaxələndirilməsi bir sıra uğur tandemlərini müəyyən edir. Əlbəttə ki, nəzərə alsoq ki, kənd təsserrüfatı, aqrar sahə, informasiya və kommunikasiya, emal, qida sənayesi və s. istiqamətdə dinamik tərəqqi mövcuddur, bu zaman neftin kəskin ucuzaşması prosesinin təsirinin az olacağını əminliklə söyləyə bilərik. Əbəs deyil ki, hətta bu çərçivədə sosial layihələrin icrasının davam etdirilməsi və heç bir sosial layihənin təxirə salınmaması qərarı öz qüvvəsində qalmaqdır. Sadəcə bir reallığı da anlamalı və ictiyai rəyə təbliği etməliyik ki, belə vəziyyətdə istehlak bazarına ciddi nəzarət olmalı, vətəndaşlar xalq-hakimiyət birliyindən çıxış edərək məsuliyyət hiss etməli, vəziyyətdən sui-istifadə etməyə çalışınlar, sünə qiymət artımına yol verənlərə və əsassız olaraq dövriyyədə çıxarılmışla mal qılıqlı yaratmağa cəhd edənlərə qarşı sərt tədbirlərin görülməsi üçün öz iradəsini ortaya qoymalıdır. Hesab edirəm ki, Azərbaycan dövləti istenilən kataklizmlərdən, qlobal iqtisadi böhranlardan qalib çıxməq əzmində və gücündədir", - deyə baş redaktor əlavə edib.

Məlum olduğu kimi, qondarma "DQR"-də Ermenistan baş naziri Nikol Paşinyanın Azərbaycanın işgalindəki bölgəsində qanunsuz prezident seçkisi keçirmək məqsədi ilə Dağlıq Qarabağa ardıcıl səfərlərə gedərək, yenə də düşünülməmiş addımlar atmaqdadır. Lakin Nikol Paşinyanın anlamır ki, xarici siyasi arenalarda uğradığı diplomatik məglubiyyyətləri və ölkədaxili nüfuzunun sürətlə aşağı düşməsi faktı, nəticədə, xalqın iradəsi əleyhinə referendumun keçirilməsi qərarı onun küçədən birbaşa yiyələndiyi hakimiyyət kreslosuna əlavida deyilməsini təşəvdürəcək.

Ancaq işgalçılıq siyasetindən el çəkməyən Paşinyan, mehz bu vasitə ilə hakimiyətinin ömrünü uzatmağa cəhd edərək, qarşılaşdırıcı məglubiyyyətlərini ört-basdır etməyə çalışır. Əbəs deyil ki, məlum Münhen məglubiyyyətinin ardınca Ermenistanın bir sıra ictimai-siyasi xadimləri, politoloqları, hətta sade vətəndaşları tərəfindən məsxərəyə qoyulan erməni baş nazir xilas yolunu, mehz aprelin 5-də keçirilecek referendumda axtarır. Bu yerde sual yaranır: Paşinyan referendum vasitəsi ilə neyə, kimlərə və ya hansı "strategiyasına" ümid edir? Əslində, erməni baş nazirin çıxış yolu, ümumiyyətlə, qalmayıb. Çünkü onun referendum keçirmək

na planlaşdırıldığı Qarabağdakı qondarma rejim "prezident seçkisi" keçirəcək. Paşinyan səfər çərçivəsində "prezidentliyə nəmizədlər"lə də görüşüb. Erməni baş nazir qondarma rejiminin "rəhbərliyinə" öz adamını getirmək üçün Qarabağdakı prosesləri nəzarətdə saxlamağa çalışır.

Politoloq Tofiq Abbasov bildirib ki, Ermenistanda narahatedici telatümlər yaşınır: "Siyasiler Qarabağ avantürasının tələsində çıxa bilmirlər. Fevral ayında Qarabağdakı qondarma rejim "seçki" şousu təşkil edəcək və separatçılar özlərinə yeni "lider" seçəcəklər: "Bir də düşmən tərəf qəti şəkildə dərk etməlidir ki, işgal olunmuş Azərbaycan torpaqları hər metrinə qədər ermənilərdən geri alınacaq. Bunun alternativi yoxdur. Paşinyan KTMT üzvlərinə çağış-

bərpa edəcək: "Azərbaycanın işgal olunmuş ərazilərində qondarma "Dağlıq Qarabağ"da keçiriləcək qondarma seçkilər Ermenistanın daxili siyasetində gərginlik yaradacaq. Yəni düşünülür ki, əger Paşinyanın Qarabağda qondarma seçkilərde öz adamını qondarma Dağlıq Qarabağ rəhbərliyinə getirə bilməsə, Ermenistanda Qarabağ klani daha da güclənəcək və Ermenistan daxilində Paşinyana qarşı siyasi cəbhəni inkişaf etdirəcək, onun devrilməsi istiqamətində işlər aparacaq".

**Bütün bu oyunların
qarşısında güclü
Azərbaycan Ordusu durur**

fələrlə bildirib ki, xarici siyasetimizdə ərazi bütövlüyüümüz təmin edilməsi prioritet istiqamətdir. Və münaqişəsinin yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsipleri çərçivəsində Azərbaycanın ərazi bütövlüğünün təmin edilməsi şərti ilə nizama salınmasının vacibliyini bildirib və beynəlxalq təşkilatların bu sahədə səyərini gücləndirməsinin zəruriliyini bəyan edib: "Heç vaxt Azərbaycan xalqı və dövləti imkan verməyəcək ki, onun əzəli, tarixi, hüquqi torpağı ondan ayrılsın. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü istenilən digər ölkənin ərazi bütövlüyü kimi eyni dəyəre malikdir. Azərbaycan bütün dünyaya tərəfindən tanınan öz ərazi bütövlüğünü bərpa edəcək".

"İlk növbədə, qeyri-legitim referendumu rədd etmək lazımdır ki, diktator rejiminin

Ermənistən referendumu deyil, diktatorluğun leqallışmasına doğru gedir

Paşinyanın arzuları ürəyində qalacaq

haqqında parlamentdə qəbul etdirdiyi (!) qərar xalq tərəfindən, habelə, aktiv fealiyyət göstərən coxsayılı siyasi-ictimai təşkilatlar tərəfindən qəbul olunmur, rədd edilir. Məsələn, Ermənistənə tanınmış ictimai-siyasi klubu hesab edilən "Vernantun" bu günlərdə bəyanat yayıb və həmin bəyanatda ölkə konstitusiyasında ediləcək dəyişikliklərə bağlı keçirilməsi nəzərdə tutulan referendumu qarşı çıxış edib. Kifayət qədər sərt və kəskin ifadələrlə müşayiət olunan bəyanatda bildirilir ki, aprelin 5-də təşkil olunan referendum antikonstitusion, qanunsuz və xalq əleyhinədir: "Referendumda konstitusiyanın artıq qüvvəsini itirmiş 213-cü maddəsində dəyişiklik məsəlesi qaldırılıb. Bu, hüquqi mənada, nonsensdir. Referendumun keçirilməsi qərarı həm tərkibinə görə, həm də formasına görə həssasdır. Hakimiyət parlament coxluğunu bu kimi antikonstitusion prosesə qoşub və indi də Ermənistən vətəndaşlarını da həmin prosesə cəlb etməyə məcbur edir".

Siyasiler Qarabağ avantürasının tələsindən çıxa bilmirlər

Analitiklərin sözlərinə görə, əslində, Paşinyanın separatçıların rəhbəri Bako Saakyanla görüşü tamam başqa məqsədlərə xidmət edir. Məlum olduğu kimi, fevral ayı-

rış edərək, Azərbaycana silah satılmamasını istədi. Buna reaksiyaları çox sərt oldu. Çünkü qurumda təmsil olunan dövlətlərin siyasi elitaları yaxşı başa düşürlər ki, Azərbaycan anlaşılan siyasi xətt yürüdü. Ermənistən isə ərazi iddiaları ilə regionda ciddi qarşışdırma yaradır və öz müttəfiqlərini də bezdiridir. Ona görə də, Moskva və Minsk, o cümlədən, digər ölkələr erməni baş nazirin çağırışına istehzalı cavablar verdilər. İstənilən zaman anti-terror əməliyyatına başlaya bilərik və buna qadirik".

Separatçılar niye narahatdır?

Politoloqların sözlərinə görə, separatçıların narahatlığı güclü Azərbaycan Ordusundandır. Çünkü ermənimlər yaxşı bilirlər ki, Azərbaycan Ordusu ən yaxın zamanlarında onları ağıalıq elədikləri torpaqları milli və dövlətçilik mənsubiyətinə qaytaracaqdır. Belə olan halda, qondarma "Dağlıq Qarabağ"da seçkilərde nələr ola bilər" səalişinin cavabının nəticəsini de yaxşı anlayırlar ki, Azərbaycan Ordusu Ermənistənə ikinci aprel hadisəni yaşada bilər.

Politoloqların sözlərinə görə, Paşinyan Dağlıq Qarabağda seçkilər keçirmək lə, qondarma rejimə legitimlik vermək istəyir. Politoloq Zaur Məmmədovun sözlərinə görə, Azərbaycan yaxın bir neçə il ərzində, artıq digər yollarla öz ərazi bütövlüğünü

təessüf ki, bu reallığı Paşinyan hələ də anlamır ki, bu gün bütün bu oyunların qarşısında güclü Azərbaycan Ordusu durur. Məqamı gələndə, Ordumuz öz sözünü deyəcək və Dağlıq Qarabağda Azərbaycan qanunları bərpa ediləcək.

Erməni politoloqları da bildirir ki, ölkədə yaranmış kritik vəziyyətə səbəb Paşinyanı sərsəm danışmağa sövq edir. Ümumiyyətə, real vəziyyəti təhlil edən ekspertlərin, demək olar, hamisinin mövqeyi bundan ibarətdir ki, Ermənistən bir dövlət olaraq, mövcudluğunu və gələcəyi Dağlıq Qarabağ amlinindən asılıdır. Azərbaycan torpaqlarını işgal altında saxlayıb, qonşu dövlətlərə ərazi iddiası irəli sürmək isə erməni dövlətinin gələcəyini təhlükəyə salır. Bu baxımdan, Ermənistanda vəziyyətin düzəlməsinin əsas şərtlərindən biri və ən başlıcası Yerevanın öz qoşunlarını Azərbaycanın işgal olunmuş torpaqlarından çıxarmasıdır. Çünkü bu dövlətin gələcəyi Azərbaycanla qonşuluq prinsiplərinə əməl etmək-dən keçir.

**"Dağlıq Qarabağ heç vaxt
Azərbaycanın
suverenliyindən
kənardə heç bir status
almayıcaq"**

Azərbaycan Prezidenti çıxışlarında də-

təyin olunması prosesi baş tutmasın" deyə hemin bayanatda Ermənistən vətəndaşlarına çağırış olunub.

Xatırlada ki, referendumda teklif olunur ki, Konstitusiya Məhkəməsinin sədri Hrav Tovmasyan və daha altı hakim vəzifələrindən uzaqlaşdırılsın. Maraqlıdır ki, laiyə Konstitusiya Məhkəməsinin daha iki hakimi - Arman Dilanyanla Vaqe Qriqoryan'a aid deyil. Belə ki, onlar Ermənistənə mövcud konstitusiyasının qüvvəyə minməsindən sonra bu quruma hakim seçiliblər. Onların hakimlik tekliflərini isə Paşinyan irəli sürüb. Məhz bu hal da kifayət qədər qənəətə gəlməyə zəmin yaradır ki, referendum oyunu erməni baş nazirin növbəti siyasi firıldağdır və xalqın həmin referenduma gedəcəyi, artıq diktator adlandırılmasına "he" deyəcəyi inandırıcı görünümür.

Şübhəsiz, bu gün bütün bu oyunların qarşısında güclü Azərbaycan Ordusu durur - məqamı gələndə, Ordumuz öz sözünü deyəcək və Dağlıq Qarabağda Azərbaycan qanunları bərpa ediləcək. Nə qədər ki, Ermənistən Azərbaycanın işqal altındaki torpaqlarını azad etməyəcək və o torpaqlarda qanunsuz seçki oyunu keçirəcək, bir o qədər ağır iqtisadi, siyasi mərhəmətiyyətlərə, məşəqqətlərə düber olacaq və istekləri də ürəklərində qalacaqdır".

A.SƏMƏDOVA

Azərbaycan qadını örnək, feministlər isə alətdir

Feminist qadınlardan ibarət kiçik bir dəstənin aksiya adı ilə küçədə toplaşması olduqca gülünc bir mənzərəyə çevrildi. Çünkü küçələrə çıxanlar nə Azərbaycan qadınını təmsil edirdilər, nə də keçirdikləri normal aksiya sayılı bilərdi. Məhz bu səbəbdən də, haqlı olaraq, ictimai nəzərləyə səbəb olub. Bu icazəsiz aksiya heç də ictimai fikri ifadə edə bilməzdə və oradakıların kimliyini nəzərə aldıqda, tamamilə başqa məqsədlərin olduğunu deməyə əsas verir.

Maraqlıdır, "Bozbaş yoxdur, üşyan var" şərni ilə, "qadına azadlıq" tələb edən bu dəstənin, ümumiyyətlə, istəyi nədir? Bəlkə bu qadınları bozbaş bişirmeyə məcbur edənlər var və bunlar bişirmək məcburiyyətində qaldıqları bozbaşın davasını etmək niyyətindədirler? Yaxud belə bir məcburiyyətə cavabdeh axtarırlar? Tələbləri də, şuarları da çox gülünc görünür və əger həqiqətən də, məcbur olunurlarsa, bunun cəmiyyətə, hakimiyətə nə aidiyyəti var ki? Məcburiyyətlər də, zorakılıqlar da hüquqi müstəvide həll olunan məsələlərdir və bunun küçədə nə müzakirəsi olur, nə də həlli.

Digər tərəfdən, bu qadınları cəmiyyət tanıyor və bunların bozbaş bişirən qadılardan olmadığı da heç kim üçün sərr deyil. Azərbaycan cəmiyyəti bu feministlərin siması ilə çoxdan tanışdır və heç də məcbur edilənlərdən və zorakılıqlara məruz qalanlardan olmadıqlarını yaxşı bilir. Yaxşı bilir ki, bu qadınlar Azərbaycan qadının yaraşmayan hərəkətləri ilə gündəmə gelib və hər biri özünəməxsus yanış təsəvvürü, uyğunsuz davranışları, hətta ictimai qınağa səbəb olan hərəkətləri ilə məshhurdur. Sual oluna bilər ki, olalar nəyi ictimailəşdirmək, ictimaiyyətdən hansı dəstəyi almaq fikrində, niyyətindərlər, axı? Bu niyyətlərinin baş tutacağına, görəsən, özləri de inana bilirləri? Belə olan halda, bu dəstənin etdiyinin mahiyyəti nədir?

Əger küçələrə çıxan feminist dəstənin nümayəndələri Azərbaycan qadının mövcud hüquqları barədə bilmirsə, bu, onların problemidir. Bilmirlərsə ki, Azərbaycanda qadın, hətta Avropa ölkələrindən də qabaq seçki, səs vermək hüququna malik olub, o zaman küçədə toplaşmaq əvəzinə, gedib öyrənsinlər, məlumat əldə etsinlər. Əks halda, degradasiya məruz qaldıqları bu halları onlarda keçici olmayaçaq və budəfəki kimi yenə də gülünc qalmaq etimalları böyükdür. Onlar bilməlidirlər ki, Avropada qadınların əmlak sahibi olmaq, işləmək kimi hüquqları belə olmayan zamanlarda, ötən əsrin əvvəllərində, Azərbaycan qadınının bu hüquqları var idi. İndi bu hüquqlar daha da genişlənib və ölkəmizdə qadınlar millet vəkili seçilir, müxtəlif dövlət strukturlarında səlahiyyətli vezifələrə təyin edilir, biznes sahəsində özünü sınayır, işgüzar qadın kimi özünü tesdiq edir. Belə olan halda, bu dəstənin nümayəndələri nedən ibarətdir və neyin tələbini irəli sürür? Nəyə görə toplaşıblar və nə istəyirlər, özləri barı başa düşürərlər? Başa düşürərlər ki, xarici qüvvələrə və onların çirkin niyyətlərinə alet olmaq yolunu seçiblər?

Azərbaycanda bir nəfər qadın belə tapılmaz ki, qadın olduğunu göre onun hansısa vətəndaş hüququnu məhdudlaşdırılsın. Bu barədə danışmaq reallıqları təzkib etmək deməkdir. Çünkü ölkənin qanunvericiliyində belə bir hal mövcud deyil. Heç ola da bilməz. Əksine, gender bərabərliyi ilə bağlı ölkəmiz haqqında beynəlxalq ictimaiyyət çox yüksək fikirlərdir. Bunu Azərbaycanda sefərde olan bir çox ölkələrin nümayəndələri də etiraf edirlər və biz, şəxşən bunun şahidiyik. Əger kimsə öz evində, ailəsində və fealiyyət göstərdiyi mühitdə kimlərə tərəfindən təzyiqlərə rast gəlirse, məsələn, hansısa qadın öz həyat yoldaşının ona tətbiq etdiyi zoraklığa məruz qalırsa bu, heç də qadın hüquqlarının pozulması deyil. Belə bir halın, yəni həyat yoldaşının tərəfindən zoraklığa məruz qalma halının, yaxud ətrafindakılardan kimlərinə təzyiqləri ilə rastlaşma halının olması mümkünür və bunun mövcudluğu, əvvəla, bütün dünyaya ölkələrində rast gəlinədir. Digər tərəfdən də axı, belə bir hal qadın haqlarının pozulması deyil. Cinayət Məcləsində bir maddənin pozulmasıdır ki, buna görə də, məsuliyyət tələb olunur və bu tədbirlər ölkəmizdə, tamamıla təmin edilir.

Məsələ burasındadır ki, bu gün ölkəmizdə qadın azadlığı deyə səs-küy qoparanlar, əslində, qadınları düşünərək, onlar hamı üçün ortalaşa atılmayıblar və

mənzərə tamam başqa məqamları açır. Bu mənzərə daha çox radikal müxalifətin hər zaman ortalaşa qoyduğu və özünü rüsvay etdiyi mənzərədir. Hər şey göz qabağındadır və hədəfin hakimiyət olduğu da dərhal duylur. Keçirilən aksiya hakimiyətə qarşı, dolayı yollarla qüvvə formalasdırmaq və əzələ nümayiş etdirməyə bənzəyir.

Feminist qadınların keçirdikləri icazəsiz aksiyada gördüyü mənzərənin, qadın azadlığına aidiyəti olmadığı kimi, orada toplaşanlar da biza Azərbaycan qadının xatırlatır. Feminist adı ilə küçələrə çıxan qadınların kimliyi, en azından, bunu deməyə əsas verir. Bu aksiyada gördüyü sifətlər bize çıxdan tanışdır. Kimlərdir axı onlar? Almanianın "Konrad Adenauer" fondunun bəslədiyi, ermənilərə və "PKK" kimi qruplaşmaya rehbətini gizlətməyən Nurlana Cəlil, cinsi azlıqların nümayəndəsi və aktiv müdafiəçi Rəbiyyə Məmmədova, evdən qaçan və bir neçə gün qayıtmayan, sonra polisin gece klubundan, bardan tapıb valideyninə təhvil verdiyi Fatime Mövləmli, Mübariz İbrahimov kimi milli qəhrəmanı təhqir etmesi ilə gündəmə gelən Nəriman Şahmarzadə, suları bulandırmaqdə məşhur olan, çirkin ssenarilərdə hansı daşı qaldırsan, altından çıxan Xədicə İsmayılov və bunlara bənzər oxşarları Azərbaycan qadınını təmsil edə bilərmi? Bunlar hansı üzələ Azərbaycan qadınının adından danışırlar?

Aksiyada bir də zəif cinsin nümayəndələri ilə ya-naşı, bəzi "kişilər" də gözə dəyirdi ki, onların da suisitifadə üçün toplaşan blogerlər olduğu bəlli idi. Belə "kişilərdən" biri olan AXCP sədrı Ə.Kərimli də onlara öz "Facebook" səhifəsində dəstək olub ki, bu, onun dırnaqarası simasını bir daha təsdiqləyir. Belə ki, qadınlara qoşulduqda, Kərimlinin polis müdaxiləsi, zor tətbiqi kimi siyasi səhəne yaratmaq cəhdə dərhal diqqəti celb edir. Siyasi səhəne yaratmaqla bu adamın məqsədi yenə de siyasi dividenddir, başqa şey deyil. Müxalifet düşərgəsindəki silahdaşlarını saymaya biri üçün Azərbaycan qadını, onun azadlığı nə qədər maraqlı ola bilər? Avantürəstirin birini qadın hüquq və azadlıqları maraqlandırığına kimse inana bilməz. İctimaiyyətə bəllidir ki, az qala 30 ilə yaxındır ki, Ə.Kərimli ancaq cəxnaşma yaratmaq, bu görüntünün də kimlərə isə ötürüb qrant əldə etmək niyyəti güdürlər. Qrant əldə etməsi üçün əlində heç nə olmadığı üçün feminist qadınların şousundan istifadə etməkdən başqa, görünür, çəresi qalmayıb. Elə buna görə də, virtual da olsa, dərhal qoşulmaq qərarına gelib ki, buna da qadın azadlığı, qadın hüquqlarının müdafiəsi adı vermək qətiyyən mümkün deyil. Bunun birə adı var ki, ona da sui-istifadə deyilir.

Feminist qadınların qaldırdığı şuarlara, səsləndirdiyi fikirlərə diqqət edən her kəs onların yerinə utanırdısa da, onların belə bir niyyətleri də yox idi. Şuarları belə qeyri-etik idi və bu, ümumiyyətə, qadına yaraşacaq deyildi. Azərbaycan qadınını isə heç yaraşmadı belə fikirlər və şuarlar. Həmin gün öz evində, öz həyat yoldaşının, öz övladlarının qululuğunda dayanan, öz ailəsinin qayğısı ilə qayğılanan qadınlar, Azərbaycan qadınları özləri onları Azərbaycan qadını hesab edə bilərmi? Ümumiyyətə, onlar müqəisə oluna bilərmi? Əlbəttə ki, xeyr, müqəisə olunan deyil. Azərbaycan qadını tarixən öz əxlaçı, etik davranışları, ailə dəyərlərinə verdiyi yüksək qiymət və ən əsası, isməti və şərəfi ilə bütün dünya qadınlarına örnək olub bunlardan fərqli olaraq. Toplaşan qadılardan ibarət dəstə isə Azərbaycanın isməti qadınlarından fərqli olaraq, xarici qüvvələr, Azərbaycanı istəməyənlərin çirkin niyyətlərinə alətə çevriliblər. Bu simaları onları fərqləndirir. Bir sözə, fərq oldur ki, Azərbaycan qadını örnək, feministlər isə alətdir.

Inam HACIYEV

Aksiyaya çıxan feminist qadınların əxlaqlarında problemlər var

Siyasi təhlilçilər qadınları küçələrə çıxaranların təpilərə qəzalandırılmasını vacib hesab edirlər. Martin 8-də bir qrup feminist qadın Bakının mərkəzi küçələrinə çıxaraq, icazəsiz aksiyalarla milli-mənəvi dəyərlərimizə, əxlaqımıza və mənəviyyatımıza zidd olan çağırışlarla çıxış etdilər, şuarlar səsləndirdilər. Həmçinin, onlar polislə təxribat xarakterli qarşiduruma yaratmağa çalışıdilar. Söhbət etdiyimiz müsahiblərimiz bildirdilər ki, Azərbaycanın formalaşmış tarixi dəyərlərinə, ənənələrinə zidd olan bu cür fəaliyyət xaricdən verilen və qrantlar qarşılığında reallaşdırılan aksiyalardır.

Millət vəkili Musa Qasımlı: "Rüsvayçı aksiyanın keçirilməsinin qadın azadlığı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur"

- Martin 8-də bir qrup feminist qadın Bakının mərkəzi küçələrinə çıxaraq, icazəsiz aksiyalarla milli və əxlaqi dəyərlərimizə zidd olan şuarlar səsləndirmələri, plakatlar qaldırmaları qadın adına ləkədir. Belə bir rüsvayçı aksiyanın keçirilməsinin qadın azadlığı ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Onların xaricidən müəyyən qruplar tərəfindən təhrik edildiyini və maliyyələşdirildiyini güman etmək olar. Amma hesab edirəm ki, Azərbaycanda sabitliyi poza bileyək heç bir qüvvə mövcud deyil.

"Yurdaş" partiyasının sədri Mais Səfərli: "Feminist qadınların hərəkətləri Azərbaycan mentalitetinə və əxlaqına uyğun deyil"

- Azərbaycan hüquqi dövlətdir, burda hər bir vətəndaşın, siyasi qrupun və vətəndaş cəmiyyətinin kütləvi aksiya keçirmək hüquqi var. Amma bunlar mütləq razılışdırılmış şəkildə olmalıdır. Çünkü bir qrup tərəfindən keçirilən kütləvi aksiyalar digər insanların narahatlığına səbəb olabilir. Ona görə də, istənilən aksiyanın keçirilməsi yerli icra orqanları ilə razılışdırılmalıdır və uyğun yerlərdə keçirilməlidir. O ki qaldı Martin 8-də bir qrup feminist qadının Bakının mərkəzi küçələrinə çıxaraq, icazəsiz aksiyalarla milli-mənəvi dəyərlərimizə, əxlaqımıza, mənəviyyatımıza zidd olan çağırışlarla çıxış etməsi, şuarlar səsləndirməsi biabırılıqlıdan başqa bir şey deyil. Özərini feminist adlandıran qadınların azərbaycanlıqla heç bir əlaqələri yox idi. Martin 8-də bir qrup feminist qadının yürüyü, demək olar ki, normal ailələrde böyüyəyən, normal ailə tərbiyesi görməyən, özünü idarə edə bilməyən insan kütlesindən ibarət idi. Onların bu cür hərəkətləri yolverilməzdir, Azərbaycan mentalitetinə və əxlaqına uyğun deyil. Tarixin bütün dövrlərində həmişə Azərbaycanda qadına böyük hörmət olub. Lakin özərini qadın adlandıran həmin şəxslərin bu hərəkətləri isə Azərbaycan qadını ilə heç bir əlaqəsi yoxdur və Azərbaycan cəmiyyəti bunu, birmənli tərzdə pisleyir. Demək olar ki, bu, Qərbdəki ayrı-ayrı Azərbaycana qarşı təxribat siyaseti aparan dairələrin tərəfdikləri bir təxribatdır. Amma onlar buna nail olmayıacaqlar və istekləri baş tutmayacaqdır.

Jurnalistlərin Həmkarlar İttifaqının sədri, Mətbuat Şurasının sədr müavini Müşfiq Ələsgərli: "Orda feminist yox, seksual azlıqların aksiyasını keçirdilər"

- Martin 8-də bir qrup feminist qadın Bakının mərkəzində icazəsiz aksiyaları keçirənləri Azərbaycanın ne qadınına, ne əxlaqına yaraşmayan bir hərəkət idi. Azərbaycanın milli mentalitetinə yaraşmayan şuarlar səsləndirildi, plakatlar qaldırıldı, bu, bütövlükdə, Azərbaycan cəmiyyəti üçün bir tehdirdir, Azərbaycan cəmiyyətinin bir-başa aşağılanmasına cəhd edən bir aksiyadır. Məsələ ordadır ki, aksiya iştirakçılarına gelincə isə, yəni bu aksiyanın təşkilatçıları, hiss olunurdu ki, həm aksiyaya qatılan iştirakçıları, həm də bütün cəmiyyəti aldadıblar. Çünkü onlar öz aksiyalarının adını qoymuşdular ki, "Feministlərin marşı". Bildiyimiz kimi, feminist qadın hüquqları uğurunda mübarizə aparan bir cəmiyyətdir, hansısa feministim hərəkatına da Azərbaycanda təqribən ilk, Avropada isə çox dövlətlərdən önce, qadına azadlıq vermiş və onun seçki, siyasi, mülki hüququnu tanımış bir dövlətdir. Məsələ burdadır ki, bu aksiyanın təşkilatçılarının özlərini feminist aksiyası adlandırsalar da, amma orda feminist yox, seksual azlıqların aksiyasını keçirdilər. Bax, bununla da, həm Azərbaycan cəmiyyətini aşağılamağa cəhd etdilər, həm hakimiyət orqanlarını aldatmağa cəhd etdilər, həm də aksiyaya qoşulmuş aksiyanın mahiyətindən xəbəri olmayan insanları aldatdırlar. Bir sözə, həmin qadınların bu cür hərəkətləri, tamamilə, yolverilməzdir. Bu qədər qadınların birləş-birər kückəyə çıxmazı özbaşına deyil, yəni kimse bunları təşkilatlaşdırır. Yəni burda məraqlar müxtəlif olar. Təbii ki, bunlar xarici dairələrdən qaralan alan şirkəli pulların yuyulması prosesində iştirak edən, müxtəlif məraqlar qədər şəxslərdilər və öz məraqlarına çatmaq üçün də bu cür vasitələrə el atırlar. Amma Azərbaycan dövləti və cəmiyyəti bu cür hadisələrə yol verməz. Çünkü 8 mart günü küçələrə çıxmış həmin qadınların bu cür hərəkətləri Azərbaycan qadını gözdən salır, Azərbaycan milli-mənəvi dəyərlərinə, tamamilə ziddir. Bir daha vurğulayram ki, bu aksiyada iştirak edən şəxslərin bir çoxu bu aksiyanın mahiyəti barədə xəbəri olmayıb, yəni onlar feministim adı altında o aksiyaya cəlb olunublar, amma orda aldadılaraq, fərqli yollara yönlendiriliblər. Hesab edirəm ki, hüquq mühafizə orqanları bu cür insanlar haqqında ciddi ölçü göturməlidirlər.

GÜLYANƏ

Əli Kərimlinin “qeyrəti” və biqeyrətləri

Aysel Ələkbərzadənin intiharı arxasında əsl müqəssir kimdir?

AXCP sədri Əli Kərimlinin “egidası” altında biqeyrətçilik və nəmussuzluq hallarının inkişaf faktları az deyil, hətta çoxdur. Biz elə də uzağa getməyərək, hələ də dillərdə dolaşan Qənimət Zəhid və Azər Əhmədov olaylarını, “Üç Palma” biabırçılığını və digər hadisələri xatırlaya bilərik. Sanki bu kimi hadisələr, bilavasitə AXCP-nin alınmasına yazılıb, boyuna biçilib və bütün bunlar baş verməsə, nə Ə.Kərimli, nə də AXCP AXCP olar.

Daha bir xatırlatmanı edə bilərik ki, bir zamanlar “Müsair Məsavat” partiyasının sədri Həzif Hacıyev AXCP sədri Ə.Kərimlini sərt şəkildə tənqid etdi, onu “qoluboy” və digər yazıla bilməyecək ifadələrlə təhqir etdi, sonra partiyasının qarşısına cinsi azlıqlar yığışaraq, AXCP sədrinin müdafiəsinə qalxmışdır. Məhz bu da, əslində, Ə.Kərimlinin kimliyindən, hansı “məzhəbə” qulluq etməsindən kifayət qədər bəhs xəber verən reallıqdır.

Məhz bunun fonunda Ə.Kərimlinin ətrafinin lezbiyanlardan və digər cinsi azlıqlardan bərk-bərk tutması, özünü bir daha sübuta yetirdi.

AXCP sədri ancaq əxlaqsızlığı və tərbiyəsizliyi təbliğ edənləri dəstəkləyir

Bələliklə, 8 Mart Beynəlxalq Qadınlar Gündündə “aksiya” keçirmiş, əxlaqsız, tərbiyəsiz şüərlər səsləndirmiş “feministlər” in ifşası, bu gün də davam edir və onlar davam etdi, daim davam edəcək. Məsələn, sosial şəbəkələrdən öyrəndiyimiz ki, bu gün intihar cəhdini edən, cəhdindən önce status yazan, aksiyada ifrat dərəcədə rüsvayıcı şurə qaldıran Aysel Ələkbərzadə onu, buna məcbur edən şəxslərin adlarını açıqlayıb.

Ona cavab olaraq, özünü “jurnalı” kimi cəmiyyətə sıırımağa çalışan və hər zaman Ə.Kərimlinin ətrafında sülənən Nurlan Libre de bakırəlik və bəkarət məsələsini işlərdib. Bu reallıq da Ə.Kərimlinin və aksiyada iştirak edən ünsürərin, əslində, nə qədər “qeyrəti” olduqlarını ortaya qoymur.

Bu, onun siyasi müxalifətdəki əsas “silahıdır”

Yeni AXCP sədri ancaq əxlaqsızlığı və tərbiyəsizliyi təbliğ edənləri dəstəkləyir. Amma sözün düzünü deyənləri təhqir və linç etdirir. Bu, onun siyasi müxalifətdəki əsas “silahıdır”. Neticədə, onun zəher tulوغunda batıb-gedən bir qrup gənc hələ də ayılır ki, ayılır. Belə olan halda, daha bir sual yaranır: əcəba, özünü 3-cü mərtəbədən ataraq intihar cəhdində bulunan A.Ələkbərzadə həyatını itirərsə, AXCP sədri ətrafindəki biqeyret və şərəfsizlər yığnağına “davam edin” əmrini verəcəkmi?

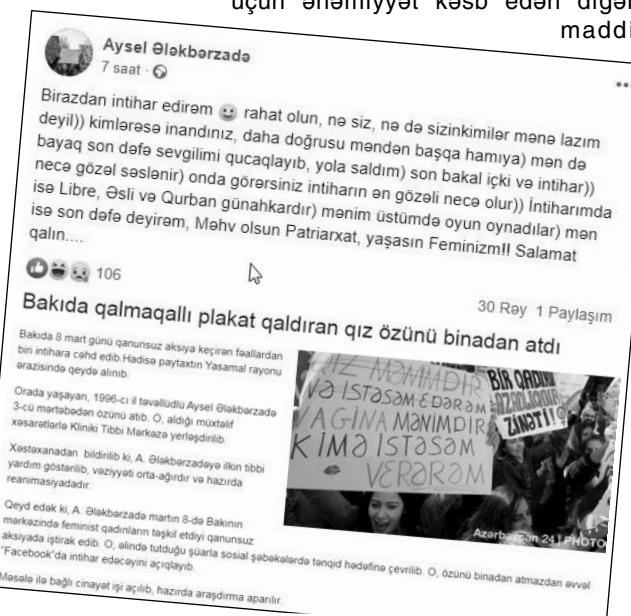
Xatırladək ki, Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətlərindən verilən birgə məlumatda qeyd olunur ki, martın 10-da saat 05:42-də 24 yaşı işsiz Ələkbərzadə Aysel Elşən qızı tanışı Yusif İsayevlə spirli içki qəbul edib kirayədə yاشadığı paytaxtin Yasamal rayonu ərazisindəki yüksək mərtəbəli binanın ikinci mərtəbesində yerləşən mənzilin pəncərəsindən intihar məqəsidi ile özünü atıb.

A.Ələkbərzadə kəllə-beyin və bir ayağının siniği xəsarəti ilə Kliniki Təbii Mərkəzin Reanimasiya şöbəsinə yerləşdirilib və hazırda vəziyyəti orta-ağırdır, müalicəsi üçün zəruri tədbirlər görülür.

Yasamal Rayon Prokurorluğunun

ve Polis İdarəsinin əmekaşları tərefindən A.Ələkbərzadənin yaşadığı eve məhkəmə-tibb ekspertinin iştirakı ilə baxış keçirilib. Hadisə yerinə baxış keçirilərken, evdən 2 ədəd 1 litrlik “Kuller” markalı pivənin boş plastmas qabları, o cümlədən iş üçün əhəmiyyət kəsb edən digər

maddi

sübutlar götürüllüb və müvafiq prossessual hərəkətlər yerine yetirilib.

Faktla bağlı Yasamal Rayon Prokurorluğundan Cinarət Məcəlləsinin 125-ci (özünü öldürmə həddinə çatdırma) maddəsi ilə cinayet işi başlanıb.

İstintaq zamanı Yusif İsayev ifadəsində həmin gün səhər saatlarında Aysel Ələkbərzadə ilə pive

qəbul etdi, sonra içkinin qurtarması ilə əlaqədar əlavə spirli içki almaq üçün mağazaya gedib geri qayıtdıqda, A.Ələkbərzadənin özünü mənzilin pəncərəsindən atmaq istəməsini görə də, etdiyi spirli içki alıb, baxmayaq, onun bu hərəkətinin qarşısını ala bilmədiyini göstərib.

A.Ələkbərzadə hadisədə əvvəl özünü məxsus “facebook” səhifəsində yaxın münasibətlərde olduğu rəfəqəsi, onun həyat yoldaşı və digər tənəüşünün adlarını çəkmək, onu özünü öldürmə həddinə çatdırmağı barədə martın 10-da saat 04:13-də məlumat verib.

İlkin istintaqla müəyyən edilib ki, A.Ələkbərzadə martın 8-də Bakı şəhərində bir qrup feministlər tərefindən təşkil olunan icazəsiz aksiyada fəal iştirak edib və aksiyada əlində tutduğu şüarda əks olmuş firkirlərə görə, bəzi sosial şəbəkə istifadəçilərinin ciddi ictimai qınağına məruz qalıb.

Hazırda cinayət işi üzrə bütün halların tam və hərtərəfli araşdırılmasına, bir qrup feminist tərefindən təşkil olunmuş icazəsiz aksiyada iştirak etmiş A.Ələkbərzadəni intihar etməyə vadar edən təqsirli şəxslərin dairesinin müəyyənəşdirilərək, əməllərinə hüquqi qiymət verilməsi üçün zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Gədadan bəy olmaz!

RƏFIQƏ

“İt qaya gölgəsində yatır, elə zənn edir ki, öz kölgəsidir”. İndi bu gün müxalifət düşərgəsində də hamı bir-birinə

“bəy” demək, özlərini “bəy” kimi aparır. Ancaq anlamırlar ki, gədalıq etmək, gədadan bəy olmaz! Bax, bu sözü elə “bəylək” iddiasında olan bir müsavatçı öz başqanına deyib. Daha dəqiq desək, qəbul etmədiyi başqanına... Yəqin ki, dəyərli oxucular nədən yazmaq istədiyi anlayıb. Bu, artıq Müsavat partiyasının parçalanmasını sübut edən hadisələrlə bağlıdır. Bu, o vaxt oldu ki, A.Hacılı ilk dəfə saxtakarlıqla gəldi oturdu başqanlıq kreslo-sunda və bununla da, özünü “bəy” adlandırdı. Bu günlərdə yenidən kreslədan onəlli yapışan A.Hacılı sosial şəbəkələrdə yazır ki, “mən bir bəyəmsə, bu kreslən kimsəyə verə bilməm”. Bu dəfə isə “gədadan bəy olmaz” fikrini irəli sürən müsavatçı partiyanın MNTKİ tərəfindən özünün razılığı olmadan çıxarılan Kamil Xəlilbəyli Arif Hacılının bu çıxışından qəzəblənərək, bildirib ki, “Arif Hacılı heç vaxt bəy ola bilməz. Gədadan bəy olmayıb, olmayıacaq da!” Bu sözən qəzəblənən A.Hacılı isə, xasiyyətinə uyğun olaraq, Kamil Xəlilbəyli həqarətlərə, söyüş və təhqirlərə məruz qoyub.

K.Xəlilbəylidən sitat: “Gərek bəyzadəlik insanın qanından gəlsin. Arif Hacılı və onun tərəfdarları sevinməsinlər. Arif Hacılı başqan deyilmiş, başdan o məsələyim?”

Bu yerdə hələ sovet hökuməti vaxtı bir zəhmətkeş çobana deyirlər ki, bəs sən bundan sonra SSRİ Ali Sovetinin deputati seçilmişən və sənin yerin artıq dağdere yamaclar deyil, Moskvadır. Ona görə də, get yapıncı çıxart, əynina də kostyum geyib, qalstuk bağlayıb get Moskvaya. Beləcə, yazılı çobanın deyilənləri edir və Moskvaya gedib. Növbə kürsüyə çıxaraq, nitq söyleməyə yetişəndə, rus dili bilməyən həmin zəhmətkeş çoban əlindeki mətni qoyur bir kənara və öz dilində deyir ki, “vallah, nə deyim, bu güne qəder bir inəkdən altı bala alırdımsa, əynimdəki kostyum-qalstuk mənə dedizdir ki, bundan sonra bir inəkdən lap onunu doğudurur”. Və beləcə, həmin çobanın deputatlıq müddəti vur-tut birçə gün çəkir. Qayıdır doğma inəklərinin yanına və yapıcısını da atır çıynıñə. Başlayır çobanlığını etməyə. Yəni onu danışdırın həmin bu kostyum və qalstuk imiş.

Sözüm ondadır ki, bu gün kostyum-qalstuk geyinmiş müsər çobanlarımız da mövcuddur ki, həmin çobanlar özlərinə, yeni bir-birilərinə “bəy” deyə müraciət edirlər. Hərə gedirlərse, əllerinə yekə portfel alırlar, özlərinə də “ciddi” aparırlar. Amma nə faydası? Çoban elə çobandır ki, çobandır. Və mən burada çobanlıq sənətində heç bir qüsür-zad axtarmıram. Ona görə ki, bu cürünə “bəy” olmaqdansa, düzgün çoban olmaq daha yaxşıdır. Ulu Nizamimiz demişkən, kamili palançı olsa da insan, yaxşıdır yarımcı papaqcılıqdan...

Yoxsa Ə.Kərimli, A.Hacılı, C.Həsənli və ... bu kimi gədərlər “bəy” olaraq, gah ziya(n)lı qismində, gah ziya(pur)sətçi qismində milletin canına daraşmağa cəhdler göstərilərlər. Ancaq həsən göstərilər, ha cəhd edirlər, bunu bacarmırlar. Ona görə ki, “çobandır” onların odur ki, gedib qoyundan-moyundan oltaların ve bununla da, sübut etsinlər ki, çobanlıq sənəti bunların alınlarına yazılıb. Amma görünür, bu iş də onların səviyyəsində deyil. Çünkü adicə çobanlığı da bacarmırlar. Yox, əger qulaq asmaq istəmirlərsə, demək, bunlar, neinkı çobanlıq, heç adamlıq bele layiq deyillər. Onda sual verirəm ki, adam olmayanların adam arasında nə işləri var? Yəqin geyindikleri kostyumları və taxdıqları qalstukları bunları “adam” edib, ortaya çıxarıb. Hələ, üstəlik, “bəy” de olublar. Amma unudublar ki, gədadan bəy olmaz.

Bax, məsələ bu qədər bəsildir. Biz də uzun illərdir ki, bəs nəyi sübuta yetirməyə çalışırıq ki? Elə bunları daa, başqa nəyi ki? Sübut etməyə çalışırıq ki, ay millet, ay xalq, ay vətəndaşlar, Azərbaycanda real müxalif yoxdur, olmayıb, olmayacaq da. Nə isə, çox vaxtınızı alıb, sizləri yormaq istəməzdim.

Beynəlxalq humanitar hüququn zamana görə tətbiqi

Azərbaycan Respublikasında insan hüquqları beynəlxalq humanitar hüquq normalarının zamana görə tətbiqi bu cür fərqlikdir. "Münaqışdə olan tərəflər arasında hərbi əməliyyatların başlanması ilə tətbiq olunması başlanan və fəal hərbi əməliyyatların dayandırılması ilə tətbiqi dayandırılan normalara aid edilir." Beynəlxalq humanitar hüquq normalarının əksəriyyəti bu kateqoriyaya aiddir. 1949-cu il Cənvər Konvensiyaları və 1977-ci il Əlavə Protokollar normalarının əksəriyyəti, məhz silahlı münaqışın başlanması ilə tətbiq olunmağa başlayır və fəal hərbi əməliyyatların dayandırılması, başa çatması ilə onların tətbiqi dayandırılır. Məsələn, yaralı və xəstələrlə humanist rəftar, tibbi birləşmələrə həmle etməmək, mülki əhalinin mühafizəsi və sair normaları bura aid etmək olar.

İkinci qrup normaların tətbiqi üçün zaman məhdudiyyəti olmayan normalar təşkil edir. Məsələn, I Cənevə Konvensiyasının 47-ci, II Cənevə Konvensiyasının 48-ci, III Cənevə Konvensiyasının 127-ci, IV Cənevə Konvensiyasının 144-cü, I Əlavə Protokolun 83-cü və II Əlavə Protokolun 19 maddələrinə əsasən, iştirakçı dövlətlər öz ölkələrinə hem mühərabə, hem də sülh dövründə Konvensiya və Protokolların mətnlerinin geniş yayılması, o cümlədən, onlar hərbi və mülki təhsil programlarına daxil edilməsi üçün tədbir gərməlidirlər. Bundan başqa, qanunvericilik xarakterli bəzi tədbirlər dinc dövrde qəbul edilməlidir. Məsələn, Cənevə Konvensiyaları və Əlavə Protokolların ciddi pozuntularını töretdmiş və ya bu barədə əmr vermiş şəxslərin səmərəli surətdə cəzalandırılmasının təminini üçün cinayət qanunvericiliyinə müvafiq normaların daxil edilməsi və yaxud Qırmızı Xaç və ya Qırmızı Aypara embleminin mühafizəsinin təmin edilməsi üçün müvafiq qanunvericiliyin qəbul edilməsi barədə normalar silahlı münaqışa ilə bağlı olmayan normalardır. "Silahlı münaqışa zamanı mədəni mülkiyyətin qorunması haqqında" 14 may 1954-cü il Haqa Konvensiyasının 28-ci maddəsinə əsasən, sazişə gələn Yüksək Tərəflər öz cinayət qanunvericilikləri çərçivəsində vətəndaşlığını asılı olmayıaraq, həmin Konvensiyani pozmuş və ya pozmağa əmr etmiş şəxslərin üzə çıxarılması barəsində cina-yət sanksiyaları, yaxud inzibati sanksiyalar tətbiq edilməsi üçün bütün lazımı tədbirləri görməyi öhdələrinə götürürler. Üçüncü qrup normalar özlerinin hüquqi təbiətinə görə "ratio legis" - müvafiq vezifelerin heyata keçirilməsinə qədər fealiyyət göstəren normalardır. Beleliklə, bütün, həm hərbi, həm də mülki yaralı və xəstələr və gəmi qəzasına düşənlər azad və repatriasiya ediləndən sonra I və II Cənevə Konvensiyalarının tətbiqi dayandırılır. Bütün hərbi əsirlər tam azad, repatriasiya edildikdən və ya vətəne qaytarıldıqdan sonra Cənevə Konvensiyasının tətbiqi dayandırılır. Bütün işğal edilmiş ərazilər azad edildikdən

sonra işğal edilmiş ərazilərdə bütün tərksilah edilib nəzarət altına alınmış şəxslər azad, repatriasiya edildikdən və öz əvvəlki yaşayış yerlərinə qaytarıldıqdan və yerbəyər edildikdən sonra IV CK-nın tətbiqi dayandırılır. Silahlı münaqışının zaman sərhədini münaqışının başlanması ilə qurtarması arasında vaxt müəyyən edir. Müasir beynəlxalq hüquqda mühərabənin başlanması anlayışı müəyyənəşdirilmişdir. Lakin bu anlayış ancaq beynəlxalq silahlı münaqışları əhatə edir. "Mühərabənin başlanması" anlayışının hüquqi məzmunu, zaman keçidkə, əhemməliyyətli dəyişikliyə uğramışdır. 1907-ci ilə kimi adət hüquq normalarına əsasən, mühərabə elan edilməklə başlanırdı. 1907-ci ildə qəbul edilmiş hərbi əməliyyatların başlanması haqqında III Haqa Konvensiyası mühərabənin başlanması xüsusi qaydasını müəyyən etdi. Belə ki, Konvensiyaya qoşulmuş dövlətlər qabaqcadan, birmənalı surətdə xəbərdar edilməlidir. BMT Baş Meclisi tərəfindən qəbul edilmiş tecavüzün tərifinin 3-cü maddəsində tecavüz aktı kimi qiymətləndirilən hərəkətlərin mühərabənin elan edilib-edilməməsindən asılı olmaması öz əksini tapmışdır. 3-cü maddədə nəzərdə tutulan müdədələrə əsasən, silahlı qüvvələrin real tətbiqi ilə müşahidə olunmayan mühərabənin elan edilməsi özü-özlüyündə tecavüz kimi tövsiyə oluna bilməz. Çünkü mühərabənin elan edilməsi özündə BMT Nizamnaməsində silahlı qüvvənin tətbiqini əks etdirməyən hüquqi aktdır. Müasir beynəlxalq hüquqa görə həm elan olunmuş, həm də elan olunmamış mühərabə qeyri-qanunidir. Tecavüzkar mühərabənin elan edilmədən başlanması ilə tecavüzkarın məsuliyyətini yüksəldən ağırlaşdırıcı hal kimi qiymətləndirilir. Mühərabənin elan edilməsi dövlət hakimiyətinin ali orqanlarının səlahiyyətlərinə aiddir. Rusiya Konstitusiyası 106-ci maddəsinin "E" bəndinə əsasən, mühərabə və sülh məsələləri Federal Məclisin səlahiyyətlərinə aiddir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin 17-ci bəndinə əsasən, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Azə-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti
yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin
İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə
dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının
müdafası, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət
səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi
fəallığının artırılması" istiqaməti
çərçivəsində hazırlanıb

susi olaraq, status nəzərdə tutmur və himayədə olan şəxslərin ayrı-ayrı kateqoriyalarını müəyyən etmir. II Əlavə Protokol ancaq döyük əməliyyatlarında iştirak edən şəxslərlə döyük əməliyyatlarında iştirak etməyən şəxsləri fərqləndirir. I Cənevə Konvensiyası quru döyüslərində yaralı və xəstələrin, II Cənevə Konvensiyasından dəniz döyüslərində yaralı, xəstə və gəmi qəzalarına düşənlərin himayəsinə həsr olunmuşdur. Bütövlükde, himayədə olan şəxslərin mühafizəsi prinsipləri I və II Protokollarda oxşاردır.

I Əlavə Protokol silahlı qüvvələrin tərkibindən və ya mülki şəxslərdən olmasından asılı olmayaraq, bütün yaralı xəstə və gəmi qəzəsinə düşənlərin himayəsinə əhatə edir. "Yaralılar" və "xəstələr" dedikdə, zəhərlənmə, xəstəlik və ya fiziki və ya ruhi nəsazlıq və əllillik neticəsində tibbi yardımına və ya qulluğa ehtiyacı olan və hər hansı düşməncilik hərəkətlərdən çəkinən hərbçilər və mülki şəxslər nəzərdə tutulur. "Gəmi qəzəsinə uğrayanlar" dedikdə, onların və ya onları daşıyan gəminin və ya uçuş aparatının düşər olduğu fəlakət neticəsində, dənizdə və ya başqa su lərda təhlükəye meruz qalan və hər hansı düşməncilik hərəkətlərdən çəkinən hərbçilər və mülki şəxslər nəzərdə tutulur. Əlbəttə, həmin şəxslər hər hansı düşməncilik hərəkətlərdən çəkinməkdə davam edərlərse. Konvensiyala-

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Müxalifətin köhnə "taktikası"

Aci və biabır-
çı məğlu-
biyyətin ar-
dında radikal mü-
xalifət düşərgə-
sində reallığı başqa
səmtə yönəltmək
fürsət mərkəli şəkildə
addımlar atılmaqdır. Düşərgədə hər
kəs öz məğlubiyəti-
nin səbəblərini ve
bunun nəticəsində
məlum olmuş nəticə-
ni qəbul edib, bir

*Yaxud çanaq öz
başlarında sinacaq*

künçə çəkilib. Amma xarici hava-
darlarının sıfarişlərini yarımcıq yeri-
nə yetirmiş və bunun nəticəsində
də onlara davamlı, şəkildə ayrılan
maliyyə vəsaitinin kəsilməsindən
təşvişə düşən seckilərəfəsi imza
toplaya bilməyənlər, son günlər ya-
man əl-ayağa düşüb'lər.

Hətta dünənə kimi bir-birinin söymədik-
ləri ünvani qalmayan "dost"larını da başları-
na yığıb, "xalq parlamenti" təsis etdiklərini
bildirlərlər. Amma həmişə olduğu kimi, bu
dəfə də, onların reallaşdırmaq isteyində ol-
duqları qondarma ideyalar öz məsləkdaşları
tərəfindən "boykot" edilib. Öz tərefdarları tə-
rəfindən bu cür münasibətlə qarışılan mü-
xalifət nümayəndələrinin hansı prinsip və
adla "xalq parlamenti" yaratdıqları hələ də
heç kəsə məlum deyil. Gizli və mərkəli işin
daxili konturlarını Qəmberov-Kərimov cütlü-
yündən başqa, deyəsən, kimsə bilmir. Cün-
ki Müsavat partiyasının qərargahında bir
neçə oyuncaq partyanın iştirakı ilə gülünc
formada keçirilən qondarma tədbir və bu-
nun ardına səslənən riyakarlıqla dolu bəy-
natlar növbəti dəfə onların iç üzünü açıb
göstərmış olub.

AXP sədri Pənah Hüseynin "xalq parlamenti" formalaşdırılırlı deməsi, görünür, hə-
qiqətən də, bu 26 il ərzində bütün seckilər-
də biabırçı uğursuzluqlarını hələ dərək edə
bilməyiblər.

Səsvermənin nəticələrini qəbul etməyən
məğlub deputatlıq namizədlər, seckilərdə
saxtakarlığın olduğunu bildirən ictimai xadimlər, o cümlədən, mən də daxil olmaqla,
bir sıra partiya sədrləri bu təşəbbüs dəstəkləyirlər. Başqa sözə, bu əsasda 2010-cu
il parlament seckilərindən sonra formalaşdırılmış "İctimai Palata"nın yeni modifikasiyası-
si yaradıla bilər.

Sərdar Cəlaloğlu: "Pənah
Hüseynin indidən narahat
olması, "cik-cük"lü
açıqlamalar verməsi
etikadan kənardır"

Seçkidən sonra müxalif düşərgəsin-
də "kölgə parlamenti"nın yaradılması ilə
bağlı məsələnin müzakirəsinə münasibət
bildirən ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu
yeniyə yaranan "xalq parlamenti"nın vaxtı
ilə yaranan "İctimai Palata"ya alternativ
kimi formalaşacağını deyib. Bildirib ki,
bu qurumda olanlar parlamentar təcrübəsinə
formalaşdırmaq baxımından belə bir simvol-
lik - "xalq parlamenti" olacaq".

Görünür, müxalif "bir daşla iki quş vurmaq isteyir". Görəsən, Sərdar bəy 2010-cu
ildə keçirilən parlament seckilərindən sonra
müxalifətin belə bir qurum yaratdığını eşi-
dərək, bildirmişdi ki, "müxalifət düşərgə-
sində olanlar heç vaxt yaratdıqları düşünül-
məmiş qurumlarla heç nəyə nail ola bilmə-
yəcəklər" deyərək, bu gün ele həmin "ə-
fəkkürə" malik olanların yaratdıqları "xalq
parlamenti"ndən hansı "ümidi"lər" gözleyir?

O zamanlar S. Cəlaloğlu "Xalq Parlamenti"ni yaratmayı gecikmiş addım sayaraq, bil-
dirmişdi ki, parlament seckilərindən önce,
bu ideyani vermişdi: "Artıq seckiyə müyə-

yən müddət qalmış
aydın idi ki, hakimiyət
seckini saxtalash-
dıracaq ve bir-iki né-
fer istisna olmaqla,
müxalifət dən heç kəs
seckiyə buraxılmayacaq.
Bununla bağlı mən bütün
liderlərin fikirlərini öyrə-
nirdim, bir İsa Qəmberin
fikrini öyrənməmişdim.
Secki qurtaranda isteyir-
di ki, bu ideyani real-
laşdırıraq. Secki qurtaran-
dan sonra bizim başımız
şikayətləre qarışdı və bir də gördük ki, Mü-
savatla AXCP belə bir "xalq parlamenti" ide-
yasını ortaya atdırılar. Nətice na oldu? Hemin
ideya "ictimai Palata" ideyası ilə əvəzləndi.
Nəticədə də, nəzərdə tutduğumuz ideya hə-
yata keçirilməmiş qaldı. "İctimai Palata" isə,
tədricən deformasiyaya uğrayaraq, özünün
başlanğıc ideyasından çıx-çox uzağa get-
di". Ona görə də, her hansı alternativlikdən
danişmağa dəyməz".

Burada maraqlı bir cəhet isə ondan ibarətdir ki, 2020-ci il fevralın 9-da keçirilən
parlament seckilərində xalqdan dəstek ala
biləməyənlər, indi kimin dəsteyinə arxalan-
maq isteyirler? Digər bir sual doğuran cəhet
isə odur ki, xalqın adından hələ də yalan ifadələr səsləndirmək, deyəsən, nə P. Hüseyin-
ne, nə Sərdar Cəlaloğlu, nə də digərləri-
ne dərs olub. Əgər bu, bele olmasayı dərd
yarı id. Ancaq onlar 26 ildən artıqdır ki, cə-
miyyətin adından yalan danişa-danişa uy-
durma ifadələr səsləndirməkdədirler. Amma
məlum faktlar, ortalıqda olan real netice bu-
nun tamamilə eksini isbatlamış olur. Radikal
müxalifətin üzənəriq ünsürləri isə, hələ də,
özlərinin konnektur maraqlarına uyğun
olən seçməkdə isarlıdırılar.

Lakin bu güne kimi, şikəst təfəkkürə mal-
ik olan müxalifət "liderləri"nin irəli sürdükləri
"ideyalar" kimi bəi ideyaları da sabun kö-
püyü kimi üfürülüb mehv olacaq. Pənah Hü-
seyeni də dediyinə peşənən olacaq. Ancaq
şəxsi ambisiyalarını düşünenlər Pənah Hü-
seyeni "2010-cu ildə olduğu kimi, bu gün də
"Don Kixot" adlandırıraq.

Rəfiqə HÜSEYNOVA

Elşad Hacıyev:
"Narkotiklərin qanunsuz
dövriyyəsinə qarşı
mübarizə diqqətdə
saxlanılır"

Narkotiklərin
qanunsuz
dövriyyəsi
nə qarşı mübarizə
bütün istiqamətlər
üzrə tərəfimizdən
diqqətdə saxlanılır

**Irr. Sosial şəbəkələrdə satış məqsədilə
narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsi ilə
məşğul olan şəxslərin ictimai təhlükəli
əməlləri cinayət tərkibi yaradır, qanun-
la qadağan olunduğu görə cəza təh-
didi var.**

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin mətbuat
xidmətinin reisi, polis mayoru Elşad Hacıyev
AZERTAC-ın sorğusuna cavab olaraq bildirib
ki, cəmiyyəti qayğılandıran narkotik bələsina
ki, mübarizədə dövrün bütün çağırış və tə-
qış məşğul olan şəxslərin ictimai təhlükəli
əməlləri cinayət tərkibi yaradır, qanun-
la qadağan olunduğu görə cəza təh-
didi var.

Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin mətbuat

Fiasko tendensiyası

*Müsavat və AXCP-nin əzəli qarşıdurmaları
hər iki partiyani yerdən-yerə vurur*

Dağıdıcı müxalifət düşərgəsində iki "ana müxalifət" iddiası ilə çıxış
Müsavat və AXCP arasındakı gərginlikləri, sözün əsl mənasında,
ənənəvi hal alması ilə yanaşı, həm də mərhələli şəkildə davam
edir. Misal üçün, son parlament seckilərində müsavatçıların seckilərə qa-
tilması dərhal AXCP tərəfindən xəyanət və satqınçılıq kimi qiymətləndirilir-
di, sosial şəbəkələrdə qarşılıqlı söyüş yaqmurlarına start verildi. Yəni bu-
günkü qarşıdurma olayları, necə deyərlər, hadisələrə uyğun baş verir.
Ümumiyyətlə, Azərbaycanda hər seckionçası və seckisonrası AXCP-Mü-
savat qarşıdurması özünü daha qabarlı şəkildə bürüzə verir ki, baş ve-
rənlərin hansı nəticələrə gəlib-çixması isə dəfələrlə ictimai rəyin gözləri
önündə sərgilənib.

**Sanki həm Müsavat, həm də
AXCP əvvəlcədən, planlı
şəkildə öz mövqelərini
tutaraq qarşılıqlı
didişmələrə hazırlıq
görürər**

Yin AXCP sədrliyindən qeyri-formal şəkildə
uzlaşdırılması ilə bənzər deyil. Ona görə
də, o, həm də keçmiş elçibəyi kimi mə-
rimiñ liderinin qisəsini Ə.Kərimlidən almaq
niyyətində olduğunu gizlətmir.

**Kəskin savaşın baş
qaldırması an
məsələsinə çevrilib**

Fakt budur ki, həm Müsavat, həm də
AXCP əvvəlcədən, planlı şəkildə öz mövq-
elərini tutaraq, qarşılıqlı didişmələrə hazırlıq
görürər. Söz savaşları isə kifayət qədərdir.
Artıq tərefərələr arasında məsələ təhqir et-
mək müstəvisinə qədər inkişaf edib və bel-
ləliklə, bir daha aydın olur ki, AXCP və Mü-
savat partiyaları arasında qarşıdurmalar
əbədi olaraq davam edəcək, əlbətə ki, hə-
min partiyalar qısa müddət ərzində sıradan
çixib, siyasi sehnəni tərk etməsələr. Halbu-
ki gözənlənilə də budur: həm AXCP, həm də
Müsavat son akordlarını vurmaqdadırlar.
Nə daxili azsaylı elektorat, nə də xalq onlar-
dan hər hansı müsbət heç nə gözləmir.

Diger tərefədən, 1992-ci ildə başlayaraq
AXCP-Müsavat arasında bəzən göze
görünməsə də, daha kəskin xarakter alan
qarşıdurma faktları mövcuddur. Bu möv-
cuđluq hazırlı dövře qədər gelib çatıb. Bu-
nu inkar etməyə isə, ümumiyyətlə, heç bir
sübut yoxdur. Hələ AXC hakimiyəti zama-
ni yaradılan ikinci iqtidár partiyası - Müsa-
vat o ərəfələrdə ciddi düşmənə çevrilmişdi.
Həmin düşmənciliyin davamı isə bu illəre
qədər gelib çatıb.

Onu da xatırlatmaq yerinə düşərdi
ki, "Milli Şura"dakı "müttefiqlikdən" öncə
onlara birliliklərde təmsil olunan hər
iki partiya "liderləri" son anda azığın
düşmənlərə çevrilərək bir-birlərinin si-
yasətlərini hezm etməyiblər.

Xronikalar da həmin faktları isbat
edir. Məsələn, hələ 2000-ci il seckilə-
rində Müsavat partiyasının sabiq baş-
qanı İsa Qəmber mərhum Elçibəyin
xeyrinə geri çəkilməyərək, öz nam-
zədiyini irəli sürməsdü. O, həmin
vaxtlar mətbuata müsahibəsində qeyd
etmişdi ki, əgər Əli Kərimli öz partiya
liderinə "bitmiş siyasetçi" damığını
vurursa, nəyə görə də Müsavat parti-
yası öz siyasi ambisiyاسını irəli sür-
məmelidir və s... .

**Arif Hacılı Əli
Kərimlidən Əbülfəz
Elçibəyin qisasını
almağa hazırlaşır**

Bu gün eyni məsələ Müsavatın
həzırkı başqanı Arif Hacılı eyni ifadələrlə
Ə.Kərimlini "vurmağa" cəhd
göstərir. Məsələn, o öz çevrəsinə
deyib ki, Ə.Kərimli vaxtılıq əldə
Əbülfəz Elçibəy xəyanət etdi, onu
devirərək, AXCP-ni və sədərəti ələ
keçirdi. Müsavatda isə pis-yaxşı
başqan dəyişikliyi oldu və bu se-
kilər yolu ilə reallaşdırıldı. Yəni
A.Hacılı demək isteyir ki, İ.Qəmber
in başqanlıqdan getməsi Elçibə-

**Fiasko reallığı bu partiyaları
daban-dabana izləyir**

Göründüyü kimi, yarandığı gündən yal-
nız aşırı radikal düşərgənin inhişarı uğrun-
da mübarizə ilə yadda qalan, şəxsi maraq-
ların vasitəcisinə çevrilən fikir ayrılığı artıq
tam aydınlığa qovuşduğu üçün keçmiş
"müttefiqlər" bu cür açıq savaşa başlamaq
məcburiyyətindədirler. Çünkü hansısa
əməkdaşlıq nağılı artıq partiya üzvlərinə
bəla inandırıcı görünmür. Mübarizə o qədər
açıq məstəvida gedir ki, A.Hacılı ilə Ə.Kə-
rimlinin bir-birlərinə qarşı apardıqları kam-
paniya sırası partiya üzvləri tərefəndindən də
hiss edilir ki, bu fakt özünü sosial şəbəkə-
lərdə tam çılpaqlığı ilə sərgiləməkdədir. Nə-
ticə etibarı ilə yenidən başladılan ekstabi-
ğat kampaniyası isə növbəti mərhələyə ke-
çid alıb. Bu kimi davamıyyət isə ənənəvi
müxalifətin fiasko tendensiyasının realla-
şmasına yetərinə tekan verəcək. Bu ten-
densiya hər iki partiyani daban-dabana iz-
ləyir...

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Silahlı münaqişələr və insan hüquqları

Məlum olduğu kimi, "mühəribə" anlayışı "silahlı münaqişə" anlayışına nisbətən dar həcmə malikdir. Belə ki, müxtəlif dövlətlər arasında baş verən silahlı münaqişələr çox vaxt mühəribəyə səbəb olmur. Digər tərəfdən isə, daxili silahlı münaqişələrə beynəlxalq humanitar hüquq tətbiq olunduğu halda, bu münaqişələr çox vaxt mühəribələrə çevrilir.

Beynəlxalq humanitar hüququn silahlı münaqişə anından tətbiq olunmağa başlanmasına baxmayaraq, Cenevə Konvensiyaları və ona Əlavə Protokollar silahlı münaqişənin dəqiq anlayışını vermir. Qeyd etmək lazımdır ki, bir dövlətin digərinin ərazisine qarşı qüvvə tətbiq etməsi dərhal Cenevə Konvensiyalarının bu dövlətlər arasında münasibətlərə tətbiqinə səbəb olur. Ona görə də, silahlı qüvvənin tətbiqinə bərabər qazandıran halların olub-olmaması və ya onlardan açıq təcavüz üçün istifade edilməsi beynəlxalq humanitar hüququn tətbiqi üçün əhəmiyyət kəsb etmir. Hüküma məruz qalmış terəfin müqavimət göstərib-göstərməməsi də əhəmiyyətli deyildir. Beynəlxalq humanitar hüquq nöqtəyi-nəzərindən Konvensiyaların tətbiqi məsəlesi çox sadə həll olunur: bir dövlətin silahlı qüvvəlerinin elinə digər dövlətin silahlı qüvvələrindən yaralı və ya əsir, yaxud digər dövlətin mülkü əhalisi düşdükdə, yaxud bir dövlət digərinin ərazisinin müeyyən hissəsi üzərində nəzarəti həyata keçirməye başladıqda, onlar dərhal humanitar hüquq normalarına riayet etməyə başlamılmalıdır. K.Svinarski beynəlxalq humanitar hüququn norma və prinsiplərinin tətbiq olunmasının dörd vəziyyətini fərqləndirir. Müellif beynəlxalq və qeyri-beynəlxalq silahlı münaqişələrde beynəlxalq humanitar hüquq normalarının, bilavasitə tətbiq olunmasını, daxili nizamsızlıq və daxili gərginlik zamanı isə bu hüququn yanaklı və ya analogiya üzrə tətbiqini qeyd edir.

Beynəlxalq silahlı münaqişələr zamanı dörd Cenevə Konvensiyası və I Əlavə Protokol tətbiq olunur. Bu tətbiq sahəsi bütün Cenevə Konvensiyaları üçün ümumi olan 2-ci maddənin müddəalarından irəli gelir. Burada göstərilir ki, "dinc dövrdə tətbiq edilməli müddealarla əlavə olaraq, bu konvensiya iki və ya daha çox razılaşmış yüksək tərəf arasında baş verə bilən bütün elan olmuş mühəribə və ya her hansı digər silahlı münaqişə hallarına, hətta tərəflərdən biri mühəribə vəziyyətini tanımasa belə, tətbiq edilir. Konvensiya, həmçinin, razılaşmış yüksək tərəflərdən birinin ərazisinin qismən və ya tamamı işğal olunduğu bütün hallara, hətta bu işğal heç bir silahlı müqavimətle qarşılaşmasa belə, tətbiq edilir. Münaqişədə iştirak edən dövlətlərən biri bu Konvensiyanın iştirakçı olmasa belə Konvensiyanın iştirakçıları olan dövlətlər öz qarşılıqlı münasibətlərində Konvensiya ilə, bağlı qalacaqlar. Həm də onlar yuxarıda göstərilən dövlət barəsində Konvensiya ilə o halda bağlı olacaqlar ki, həmin dövlət Konvensiyanın müddealarını qəbul və tətbiq etsin". Bu maddənin məzmunundan bir daha aydın olur ki, Cenevə Konvensiyaları iştirakçıları arasında baş vermiş hər hansı silahlı toqquşma, onun məqyasından asılı olmayaq, həmin beynəlxalq hüquq aktlarının təsiri altına düşür. Cenevə Konvensiyalarının kommentariyasinda göstərilir ki, münaqişənin da-

vametmə müddəti, dağıdıcılıq təsiri, qurbanların sayından asılı olmayaq, dövlətlər arasında baş verən və silahlı qüvvələrin tətbiqinə səbəb olan hər hansı bir mübahisə 2-ci maddənin mənasına görə, silahlı münaqişə hesab olunur. İnsan şəxsiyyətinə hörmət qurbanların sayı ilə ölçülüür. Bir yaralının, bir gəmi qəzasına düşən və ya bir hərbi əsirin olması da kifayətdir. Burada bir məsələyə də diqqət yetirilməsi məqsədəməvafiqdir. 2-ci maddədə tərəflərdən birinin mühəribəni etiraf etdiyi halda, Cenevə Konvensiyalarının tətbiqi zəruriyi qeyd olunur. Bu da, hər iki tərəfin mühəribə vəziyyətini etiraf etmədiyi halda beynəlxalq humanitar hüququn tətbiqi məsələsini şübhə altına alır. Cenevə Konvensiyasının kommentariyasinda bu məsələyə aydınlıq getirilərək, göstərilir ki, Cenevə Konvensiyaları dövlətlərin maraqlarını deyil, silahlı münaqişə qurbanlarının mühafizəsini nəzərdə tutduğuna görə, hər iki dövlətin mühəribə vəziyyətini etiraf etməməsi beynəlxalq humanitar hüququn tətbiqinə heç bir maneçilik tövərtməlidir. 2-ci maddədə öz əksini tapmış müddəələrdən biri də ondan ibarətdir ki, münaqişədə olan bir tərəf digərinin ərazisinin bir hissəsi üzərində hakimiyyetini həyata keçirməye başladıqda, Cenevə Konvensiyaları tətbiq olunmalıdır. Beləliklə, Cenevə Konvensiyaları üçün ümumi olan 2-ci maddənin məzmunundan aydın olur ki, beynəlxalq xarakterli silahlı münaqişə hallarında beynəlxalq humanitar hüquq, aşağıdakılardan asılı olmayaraq tətbiq olunmalıdır: - mühəribənin elan edilib-edilməməsindən (yəni beynəlxalq humanitar hüquq faktiki olaraq, gücdən istifadə edildiyi andan tətbiq olunmağa başlayı); - tərəflərin mühəribə vəziyyətini etiraf edib-etməməsindən; - tərəflərin birinin ərazisinin, bütünlük və bir hissəsinin işğal olunmasından; - hüküma məruz qalan tərəfin müqavimət göstərib-göstərməməsindən. 1977-ci ilə kimi beynəlxalq humanitar hüququn tanıldığı iki kateqoriya silahlı münaqişələr üçün fərqləndirici əlamət dövlət sərhədi hesab olunur. İki və daha artıq dövlət arasında mühəribələr beynəlxalq xaraktelə münaqişələr, bir dövlətin ərazisi hündürlərində baş verən silahlı münaqişələr isə, qeyri-beynəlxalq xarakterli silahlı münaqişələr (daxili münaqişə və ya vətəndaş mühəribəsi) adlanır. Cenevə Konvensiyalarına I Əlavə Protokol qəbul edildikdən sonra milli-azadlıq mühəribələri beynəlxalq silahlı münaqişə hesab olunur. I Əlavə Protokolun 1-ci maddəsinin 4-cü bəndinə əsasən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Nizamnaməsinə və "Dövlətlər arasında dostluq münasibətlərinə və əməkdaşlığı dair beynəlxalq hüquq prinsipləri haqqında" bəyannamədə təsbit edilmiş öz müqəddərətini təyin etmək hüququnu həyata keçirmək məqsədilə xalqların müstəmləkə azadlığına, xarici işğala və irqi rejimlərə qarşı mübarizə apardıqları silahlı münaqişələr

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkışafına Dövlət Dəstəyi Fondu maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

duran tərəflər fərqlənilər. Qeyri-beynəlxalq silahlı münaqişələrdə mübarizəyə cəlb olunmuş tərəflərin hüquqi statusu əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir. Hökumət əleyhinə silahlı qüvvələr (adətən, əhalinin bir qrupu) hakimiyətdə olan və dövlət səlahiyyətlərini yerinə yetirən hökumətə qarşı vuruşur. Bu fərq Protokolun tətbiqinin yuxarı həddini müəyyən edir. Bu bənddə Protokolun tətbiqi sahəsinin müəyyən edilməsi üçün obyektiv kriteriyalar müəyyən eilmədir: II Əlavə Protokolun tətbiq olunması üçün aşağıdakı obyektiv kriteriyaların mövcudluğu zəruridir: Qarşı-qarşıya duran tərəflər. Protokol bir tərəfdən hökumət silahlı qüvvələri, digər tərəfdən isə, hökumət əleyhinə çıxmış silahlı qüvvələrin qarşı-qarşıya dayandığı hallarda tətbiq olunur. Bu kriteriya qarşıdurmanın kollektiv xarakterini şərtləndirir. Ayrı-ayrı fəndlərin qarşıdurması hallarında bu protokolun tətbiqi mümkün deyildir. Yəni daxili gərginlik və ictimai qaydanın pozulması hallarında meydana çıxan ayri-ayrı separaçı, anarxist və hökumət əleyhinə çıxışlar qeyri-beynəlxalq xarakterli silahlı münaqişələrə aid edile bilmez. Hərbi əməliyyatların fasılısız və uyğunlaşdırılmış xarakteri. "Fasılısızlıq" ara vermedən davam etmə, arasıksızlıq və aramsızlıq deməkdir. "Uyğunlaşdırılmadı" isə uyğun hala getirmək, müvafiq hala getirmək və müvafiqləşdirmək deməkdir. Aydın olur ki, burada hərbi əməliyyatların ara vermədən uyğun halda aparılması nəzərdə tutulur. Protokolu tətbiq etmək qabiliyyətində olmaq. Burada hökumət qarşı çıxan qüvvələrin Protokolu tətbiq etmək im-

VAHİD ÖMƏROV,
falsəfə üzrə falsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

12 mart

Ses

Son səhifə

Koronavirus
siqaret
çəkənləri
daha çox
“cəzalandırır”?

“Barselona” “Napoli”
ilə oyuna çıxmaq istəmir

Barselona” UEFA Çempionlar Liqasının 1/8 finalında “Napoli” ilə cavab oyununun təxire salınmasını isteyir. Qol.az İspaniya mətbuatına istinadən xəber verir ki, buna səbəb koronavirusun yayılmasıdır. Bir gün əvvəl görüşün azarkeşsiz keçirilməsinə qərar verən klub rəhbərliyi bu dəfə matçın təxire salınması fikrine düşüb. Qeyd edək ki, İspaniya Avropada koronavirusun ən çox yayıldığı ölkələrdən biridir.

Van Qoqun tablosu 15 milyon avroya satıldı!

Van Qoqun “Kəndli evi ilə peyzaj” tablosu 15 milyon avroya satılıb. “RijA” de keçirilən TEFAF incəsənət və antikvar sərgisində baş tutub. 1885-ci ildə çəkilən tablo 1967-ci ildə kənd yarmarkasında 4, bir il sonra isə Londonda çıxarılib. 1970-ci ildə başlayaraq şəkil dörd dəfə Sotheby's hərracına ABŞ vətəndaşı tərefindən əldə edilib. “Kəndli evi ilə peyzaj” tablosu şənba günü açılan sərginin ən bahalı əşyası olub.

Məşhur model koronavirusdan
qorunmaq üçün bu yola əl atdı

Dünyaca məşhur model Naomi Kempel koronavirusun dünyaya yayılmasından sonra ciddi tədbirlər görüb. Axşam.az xəber verir ki, 49 yaşlı sənətçi Los-Ancelesde yerləşən Tom Bredli hava limanında çəkilən fotolarını sosial media hesabında paylaşış.

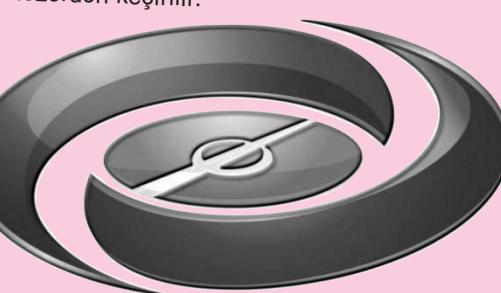
Naomi geyindiyi tibbi tulum, elçek və maskayla virusdan qorxduğunu bürüzə verib. O, paylaşımımla “Önce təhlükəsizlik” şərhini yazıb.

Düşənbənin mərkəzindəki Dusi meydanında, İsmayıllı Somani abidəsinin yanında 30 metr hündürlüyündə səməni ucaldılib. AZƏRTAC xəber verir ki, səmənin diametri isə 16 metrdir. Meydanda Novruz bayramını simvolizə edən bar ağacıları, güllər əkilib, Novruz attributları qoyulub. Martin 1-dən 20-dək Rudaki prospektində “Novruz yarmarkaları-Düşənbə 2020” adlı müxtəlif sərgi ve satış yarmarkaları keçirilir. Bununla belə Tacikistanın Mədəniyyət Nazirliyi elan edib ki, koronavirus təhlükəsi ilə bağlı Novruz şənlilikləri möhdud formatda, xalq gəzintiləri olmadan keçiriləcək.

SERIE A

Düşənbədə 30 metr
hündürlüyündə
səməni ucaldılib

Dünyada bir nömrəli gündəm hadisi halına gələn koronavirus (COVID-19) siqaret çəkənlərdə daha ağır fəsadlar tövədir. AZƏRTAC xəber verir ki, bu barədə Türkiyənin Bahçeşehir Universitetinin tibb fakülətinin xalq sağlamlığı fundamental elm sahəsinin rəhbəri Melike Yavuz bildirib.

Dünyada minlərlə insanın ölümünə səbəb olan koronavirusun ən çox xroniki xəstəlikləri olan, xüsusilə ağ ciyər problemləri ilə qarışlaşan insanlara təsir etdiyini bildirən M. Yavuz virusun siqaret çəkən şəxslərde daha ağır fəsadlara yol açdığını vurgulayıb. O deyib: “Bu virus tənəffüs yollarına təsir edən bir xəstəlikdir. Ağır hallarda tənəffüs çatışmazlığı və həttə ağ ciyər yetməzliyi ilə nəticələnir. Ölümə səbəb olan da daha çox bu hallardır. Bəlli olduğu kimi siqaret ən çox ağ ciyərə mənfi təsir göstərir. Bu, insanların siqaret çəkmə müddəti və ağ ciyərde nikotinin miqdarına görə dəyişir. Elmi tədqiqatlar onu göstərir ki, siqaret-dən vaxtında imtina edənlərin ağ ciyərləri heç çəkməyənlər qədər təmiz ola bilir. Burada vacib olan bu zərərlə maddədən istifadəni azaltmaq deyil, məhz ondan imtina etməkdir”. Siqaretin koronavirus meydana çıxmazdan əvvəl də ölümçülü xəstəliklərə yol açdığını deyən M. Yavuz bildirib ki, risk yalnız virusla bağlı deyil, siqaret çəkmə ürek-damar xəstəlikləri və ağ ciyər xərçəngi kimi bir səra problemlər de yaradır.

Bu gün dolların
məzənnəsi
necə olacaq?

Azərbaycan Mərkəzi Bankı (AMB) Martin 12-nə olan USD/AZN rəsmi məzənnəsini açıqlayıb. AMB-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bankın Martin 12-dən etibarən USD/AZN rəsmi məzənnəsi

1,7000
manat
səviyyəsində müəyyən
olub.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Ses”in komputer mərkəzində yığılın, səhifələrin.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur.
Qəzetdə AzərTAC, SIA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertesindən
başqa hər gün
nəşr olunur

Tiraj: 4600